

Srce Sobote s pospešenim utripom

V začetku oktobra se je začela celovita prenova Slovenske ulice, ki bo trajala predvidoma do konca naslednjega leta.

Projekt prenove Slovenske ulice je vreden 4,3 milijona evrov in pomeni največjo investicijo v letu 2020 ter je v približno sedmih desetinah sofinanciran z nepovratnimi sredstvi, preostanek pa bo zagotovila mestna občina. Prenova bo

potekala od križišča s Slomškovo ulico do krožišča pri hotelu Zvezda. Na ulici bo vzpostavljen umirjen enosmerni promet z možnostjo enostranskega bočnega parkiranja. Celotna ulica bo urejena v enem nivoju, brez višinskih razlik in cestnih robnikov, ki bi ločevali pas za cestišče od kolesarske steze ali prostora za pešce. S tem bodo, kot pravi župan Aleksander Jevšek, veliko pridobili družine z otroki, kolesarji, uporabniki skirojev in invalidi, za slepe in slabovidne pa bodo poskr-

beli s talnimi vodniki. Namesto asfalta bodo položene granitne kocke in plošče. Zasadili bodo nov dvojni drevored s kar 93 drevesi, obstoječa drevesa pa bodo v celoti presadili k Soboškemu jezeru. Tako bo Murska Sobota dobila kar sedemkrat več dreves! V načrtu sta še nova urbana oprema in javna razsvetljava, prenovljena bo komunalna, električna in telekomunikacijska infrastruktura, posodobili bodo meteorološko odvodnjo ter uredili večje in prilagodljive letne vrtove, posebna

infrastruktura pa bo omogočala veliko novih možnosti za organizacijo prireditev. Idejna zasnova prenove je bila izbrana na javnem natečaju. Po besedah avtorjev (Matej Blenkuš, Darja Matjašec, Nejc Florjanc, Primož Žitnik, Dominik Košak, Pia Kante, Katja Mali, Zala Babič, Urška Cvikel in Rok Sraka) gre za sodoben pristop k prenovi odprtih javnih površin, ulic, pločnikov in površin za kolesarje. Območje bo kombinacija parka, odprtih javnih površin ter ceste s prednostjo

pešcev in kolesarjev ter s posebnim režimom za motorna vozila. Zakaj Slovensko ulico sploh preurediti? »Pomemben del razvojnih ambicij je usmerjen v povečanje kakovosti javnega prostora – z odprtimi, človeku in mestnemu utripu prijaznimi javnimi površinami. S prenovijo bomo mestnemu središču dvignili utrip, da bo v zavesti in življenju naših občanov in občanov ter vseh obiskovalcev Slovenska ulica postala srce Sobote,« med drugim pravi župan Jevšek.

»Dobili smo veliko znanja« / stran 9

Hram soboške učenosti praznuje 100 let / stran 17

Odločilen je bil pogled v Abu Dabiju / stran 19

Novak novi evangeličanski škof

Na nedavni volilni sinodi v Murski Soboti so za novega škofa evangeličanske cerkve augsburške veroizpovedi v Sloveniji imenovali murskosoboškega duhovnika mag. Leona Novaka. Šestletni mandat bo prevzel decembra. Slovenska evangeličanska cerkev z okrog dvajset tisoč verniki je dobila tudi novega inšpektorja. To je postal še en občan naše občine Bojan Prosič iz Nemčavcev. Podrobneje bomo o tem pisali v prihodnji številki Soboških novin. / Geza Grabar

Razlagova ulica z novo preplastitvijo

Cesta, ki vodi do blokov ter naprej do teniških igrišč in Fazanerije, je po nekaj letih čakanja le dobila novo asfaltno površino. Prebivalci Razlagove ulice so dalj časa opozarjali na uničeno cestišče, ki je še najbolj trpelo ob Murinih nogometnih tekmah, saj se je takrat promet po tej ulici znatno povečal. Območje sanacije je od Ciril Metodove do Malega Dobla merilo okoli dvesto metrov, vožnja pa je zdaj manj tresoča in hrupna. Načrtujejo še zamenjavo starega, dotrajanega vodovoda in ureditev pločnikov, že v preteklosti pa so posodobili in dopolnili manjkajočo ulično razsvetljavo. / Karlo Vratarič

Stotica ob jubileju murskosoboške gimnazije

V niz prireditev, s katerimi so v tem letu zaznamovali jubilejno, stoto leto delovanja, so vključili tudi kiparsko kolonijo, ki se je odvila v okolici šole. Nastale skulpture, ki jih bodo postavili pred šolo, simbolizirajo vsa štiri področja izobraževanja šole – naravoslovje, družboslovje, šport in kot celota umetnost. Ob začetku kolonije sta ravnatelja šol, ki v Šolskem naselju v Murski Soboti, »ob kanalu«, že desetletja delujeta pod skupno streho, Roman Činč (gimnazija) in Ludvik Sukič (srednja poklicna in tehniška šola) na zelenici pred stavbo v umetniški in vidni podobi odkrila znak »100 let«, ki simbolično s številko predstavlja letošnji jubilej gimnazije. / Geza Grabar

Hiša Sadeži družbe v Murski Soboti že deset let

Desetletje mineva od vzpostavitve prvega medgeneracijskega skupnostnega centra v Sloveniji. Pred desetimi leti ga je v Murski Soboti ustanovila Slovenska filantropija kot projekt, ki ga je podprl Norveški finančni mehanizem. V teh letih delovanja so se v hiši rodile številne ideje, izpeljali so različne projekte, utrjevali vezi med generacijami ter krepili sodelovanje v lokalnem in regijskem okolju. Več o visokem jubileju v naslednji številki Soboških novin. / Foto: Simon Petrovič

Strelci odslej streljajo na elektronskem strelišču

Murskosoboški strelci so ponosni na novo pridobitev, modernizirano, sodobno dvanajststezno elektronsko strelišče. Dosedanje strelišče v Partizanu je bilo staro štirideset let in dotrajano. Za prenavo so zaslužni zlasti člani Športnega strelskega društva Murska Sobota, ki so investirali sredstva in ogromno prostovoljnega dela, da lahko danes streljajo na sodobnem strelišču. Projekt je za društvo predstavljal velik finančni zalogaj, pred njimi so že nujne posodobitve strelske opreme, v prihodnje pa si želijo prenoviti še preostala prostora strelišča. V ŠSD Murska Sobota so hvaležni vsem institucijam, ki so omogočile prenavo strelišča. / Aleš Cipot

Jesenska razstava na biotehniški šoli

Prvi teden v oktobru dogajanje na rakičanski biotehniški šoli že 23 let zaznamuje jesenska razstava »Narava daje, dijaki ustvarjajo«. V prostrani in lepo urejeni okolici šole so učenci vseh razredov ob pomoči učiteljev ponovno postavili na ogled skorajda vse darove narave. Za strokovne razlage na različnih točkah in druge zanimive animacije so poskrbeli dijaki zaključnih letnikov. Letošnja razstava je bila ponovno medgeneracijska, saj so si jo iz bližnjega vrtca in doma starejših z zanimanjem ogledali malčki in stanovalci. / Geza Grabar

»Mura je bila naše kopališče«

Aleksandra Grah

Pogovarjali smo se z letošnjima občinskima nagrajencema in idejnima očetoma najmožičnejšega srečanja Prlekov in Prekmurcev – s Kolomanom Horvatom in Antonom Škrabanom.

Letošnjo zahvalno listino Mestne občine Murska Sobota ob občinskem prazniku sta prejela Koloman Horvat in Anton Škraban, ki sta v vseh teh letih s prireditvijo, ki v juliju k Muri že tradicionalno privabi večtisočglavo množico obiskovalcev z obeh strani reke, uspela povezati Prekmurce in Prleke. Vlečenje vrvi se je pri kroškem brodu, kot mu pravijo domačini, letos odvijalo že petindvajsetič, udeležil pa se ga je tudi predsednik republike Borut Pahor. Člana nekdanjega broderskega društva, ki je takrat organiziralo veselice pri brodu in tekmovanja s kajaki, sta uspela združiti Prekmurce in Prleke, ko sta leta 1994 uspela s pobudo za prireditev z vlečenjem vrvi. S člani omenjenega društva in sosednjega gasilskega društva Vučja vas so zamisel v istem letu prvič izvedli, prireditev pa se je imenovala Vlečenje vrvi med Prleki in Prekmurci. Prireditev se je prijel in je od takrat tradicionalno potekala vsako tretjo nedeljo v juliju, v vseh letih pa je odpadla le dvakrat – enkrat so jim zagodle poplave, drugič pa finančne težave.

Prvo vlečenje s tri tisoč obiskovalci

Zamisel za družabno-športno

prireditev, ki so jo v teh letih krajanji Kroga ter občanke in občani na obeh bregovih Mure vzeli za svojo, se je pred četrto stoletja porodila Kolomanu Horvatu in Antonu Škrabanu iz Kroga. Horvatu se je ob gledanju oddaje utrnila zamisel, da bi tudi v domačem kraju lahko imeli osrednjo prireditev, ki bo drugačna od klasičnih veselic. Tako je nastala ideja o vlečenju vrvi. Ob tem sta povedala prigodo, ko jim je prireditev prvo leto skoraj res splavala po vodi, saj je po intenzivnih pripravah nenadoma začelo deževati, a se je na srečo, kot zadovoljen pove Horvat, nebo naenkrat razjasnilo in tisto leto si je vlečenje vrvi prišlo ogledat okrog tri tisoč obiskovalcev. »Nekdanji direktor takratnega Kompassa je povedal, da je to ena najbolj pristnih prireditev, kar jih je kdaj videl, in da jo moramo ohraniti,« še doda Horvat in se spomni druge anekdote. Ob tekmovanju so imeli dogovor, da morajo prvi trije tekmovalci pasti v vodo. In ti so, ker so imeli vodo in Muro tako zelo radi, tudi večkrat zanalašč popustili in se raje zmočili kot zmagali. Zato so hitro staknili glave in naslednje leto ekipo sestavili s silaki z Goričkega, neplavalce, ki so se borili kot risi. »Pri tekmovanju ni bilo popuščanja in dogovorov, bili smo prijatelji, a ko je šlo zares, smo se bili pripravljeni tudi stepsti,« še doda Škraban, ki se spominja borbenosti tekmovalcev – 25 jih je bilo na vsaki strani, ki so vlekli 150 metrov dolgo vrv čez Muro.

V Muri so splavali

Nekoč se je brodersko društvo posvečalo razvoju tehnične kulture in športa. »Mura je bila takrat za nas edino kopališče, tukaj smo se vsi naučili plavati. Usvojiti si moral samo drugo tehniko,« je še povedal Horvat in pojasnil, da so

želeli v društvu izdelovati čolne. »Mura je hitra, je ena najhitrejših rek, le da nima valov,« pove Škraban, ki je s prijateljem in drugimi sovrstniki otroška in mladostna leta preživeljal ob reki, ki je mladini včasih predstavljala tudi drugi dom. »Vodni šport je zahteven in tudi precej naporen,« se vodnih dogodivščin spominja Škraban, ki se je s kajaki udeleževal tekmovanj v Makedoniji, Franciji, Bosni in Avstriji. Ko ni več tekmoval, je na tekme vozil druge tekmovalce, saj si je kot zasebni avtoprevoznik za to lahko vzel čas. Kroški brod je bil torej kraj vsakodnevnih srečevanj, ob njem je mladina odkrivala lepote in skrivnosti neokrnjene pokrajine. »Družili smo se vsak dan,« pove Škraban, »to je bil kraj povezovanja, kjer se je stakalo veliko prijateljskih vezi.«

Leto 2020 bo leto Prekmurcev

»Pokrajina ob Muri in zlasti brod sta za turiste zelo zanimiva, opažam, da jih je vedno več. Turizem je zelo perspektivna panoga, toda želimo si, da bi tukaj razvijali tudi vodni šport. Pred leti smo bili v samem vrhu, imeli smo svetovne mladinske prve in Prekmurci smo bili znani po tej disciplini. Škoda, da ni bila uvrščena med olimpijske športe, saj so takrat dobri športniki izgubili nekaj volje,« se spominja Horvat, ki si želi, da bi se kroški brod še naprej razvijal. Letos so dobili nove sanitarije, prostor je dobila tudi kantina, v prihodnosti načrtujejo ureditev igrišča. Seveda se veselijo vlečenja vrvi v letu 2020, ko bodo, kot tako napovedujeta Horvat in Škraban, v vlečenju vrvi zmagali Prekmurci.

Spoštovane občanke, spoštovani občani!

Redke trenutke prostega časa preživim v svojem vinogradu. A da ne bo pomote, zaradi stosedemdesetih vinskih trt se ne morem kaj prida pohvaliti z vinogradniškim znanjem. So pa trenutki, ki jih preživim v vinogradu in ob njem, priložnost za spoznavanje in opazovanje kmetov in vinogradnikov, s katerimi se srečujem tam »na bregu«. Koliko dela, garanja, odrekovanja, strahu pred vremenskimi ujami in znoja vlagajo v vsako kapljico rujnega vina. In kako se veselim skupaj z njimi, ko proti koncu leta in ob spravljani letini z nasmehom na obrazu povedo: »Ni bilo zaman, letos je bila pa dobra letina!«

Marsikdo se bo vprašal, zakaj kot župan mestne občine razpravljam o kmetijstvu. Kakšno zvezo ima delo na kmetiji z življenjem v mestu? Prepričan sem, da je ta vez še kako pomembna in da se je pogosto niti ne zavedamo. Razlika je le v sadežu, ki ga gojimo. Če je to za vinogradnika zdravo sladko grozdje, so za nas, ki nam je zaupano odgovorno delo za skupnost, to sadeži družbe.

V Soboti že deset let deluje hiša, ki se imenuje Sadeži družbe. Stoji na Ulici Štefana Kovača in je od zunaj popolnoma navadna zgradba. Ko pa vstopite vanjo, ugotovite, da je to »najvišja« stavba daleč naokoli. To je namreč stavba z dušo. In dušo ji dajejo njeni »arhitekti«, občanke in občani, ki z dobrodelnostjo, medgeneracijskim povezovanjem, delom v različnih krožkih, organiziranjem prireditev in ne nazadnje druženjem pomagajo osamljenim in pomoči potrebnim. Živijo in pomagajo živeti zdravo in aktivno staranje ter znanje in izkušnje prenašajo na mlade. Še enkrat čestitke ob obletnici in iskrena hvala za vaše delo!

Zunaj že kar pošteno diši po jeseni. Tudi pri nas je čas, da pred pripravo proračuna za leto 2020 pogledamo, kaj smo pridelali v letošnjem letu. Tako v občini kot v regiji se nadaljuje pozitivna gospodarska rast. Brezposelnost v regiji je še zmeraj med višjimi v državi, a vztrajno pada. Odprli smo Expano in prenovljeno Soboško jezero. Na stadionu v Fazaneriji smo prižgali reflektorje, začela se je dolgo pričakovana prenova mestnega središča, začenja se projekt oživiljanja območja ob brodu na Muri v Krogu, v primestnih naseljih smo izvedli ali pa začeli z izvajanjem investicij, na katere se je čakalo dolga leta, uspešno smo izvedli množico kulturnih in športnih prireditev.

Da, bila je dobra letina!

Vaš župan,

dr. Aleksander Jevšek

Anton Škraban (levo) in Koloman Horvat se z nostalgijo spominjata preteklosti, hkrati pa se zavedata novih priložnosti, ki jih lahko nudi reka Mura v prihodnosti.

ZA VAS PRENAVLAJAMO SLOVENSKO ULICO

KAJ OBSEGA PRENOVA?

Po uspešno zaključeni prenovi na območju Trga zmage nadaljujemo s prenovno mestnega središča. Prenovili bomo eno izmed najpomembnejših mestnih površin, in sicer južni del Slovenske ulice.

Prenova bo potekala od križišča s Slomškovo ulico do krožišča pri Hotelu Zvezda v površini 1,2 hektarja. Ulica se bo v tem delu prenovila po celotni širini "od stavbe do stavbe".

Celotna ulica bo urejena v enakem nivoju, tako cestni del (ki je bil zdaj nižje), kot vse ostale površine. Cestišče za motorna vozila bo ožje, na račun **večjega prostora za kolesarje in pešce**, ki s tem pridobivajo prednost. **Poskrbljeno bo tudi za ranljive skupine**: invalide, starejše, družine z otroci, za **slepe in slabovidne** bodo postavljeni talni vodniki. **Asfalt bo nadomestil granit**.

Promet s Slomškove ulice na ulico Arhitekta Novaka bo še naprej potekal dvosmerno, od tam naprej v smeri Hotela Zvezda pa bo vzpostavljen **umirjen enosmerni promet**. Omogočeno bo **enostransko bočno parkiranje**. Omejitev hitrosti ostaja pri 30 km/h.

Namesto obstoječih dreves bo zasajen **nov dvojni drevored s kar 93 drevesi** (trnata gledičevka). Obstoječa drevesa bodo presajena k Soboškemu jezeru. **Slovenska ulica bo tako imela kar 7-krat več dreves kot zdaj**. Pod krošnjami dreves bo postavljena tudi **nova urbana oprema** (klopi, koši, stojala za kolesa) in urejeno **ново avtobusno postajališče za Sobočanca**.

Letni vrtovi bodo lahko večji in pod senčnimi krošnjami velikih dreves mnogo bolj privlačni. Večina prenovljenega prostora se bo lahko uporabila kot **prireditveni prostor**, kar bo omogočala tudi posebna infrastruktura. **Prenovila se bo tudi vsa ostala infrastruktura**: komunalna, električna in telekomunikacijska. Povsem nova bo javna razsvetljava, posodobljen bo vodovod in meteorna kanalizacija.

ZA MOČNEJŠI UTRIP MESTNEGA ŽIVLJENJA!

KATERI SO GLAVNI Poudarki PRENOVE?

- ves čas gradnje možen dostop do vseh objektov
- "pomično" gradbišče z delnimi zapori (fazna gradnja)
- popolne zapore celotne Slovenske ulice za promet ne bo
- možno parkiranje do gradbiščnih zapor
- izvoz po Zvezni ulici: mimo knjižnice
- spremenjen prometni režim za Sobočanca
- tradicionalne prireditve in sejmi ostajajo

”

S prenovno bomo mestnemu središču dvignili utrip, da bo v zavesti in življenju naših občanov in občanov ter vseh obiskovalcev Slovenska ulica postala srce Sobote.

dr. Aleksander Jevšek, župan

TRAJANJE

oktober 2019 - december 2020

VREDNOST IN SOFINANCERJI

4,3 milijona EUR, od tega 3 mio. EUR evropskih sredstev

IZVAJALCI

- gradbeno - obrtniška dela: Pomgrad d. d.
- elektroinstalacije: Blisk Montaža d. d.
- strokovni nadzor: Atrij d. o. o.

KAKO IN KJE BO POTEKALA GRADNJA?

KJE SE BODO IZVAJALA DELA?

Na območju južnega dela Slovenske ulice in nekaterih krajših odcepih v sosednje ulice:

- krak ulice Arhitekta Novaka do pekarne
- krak Cvetkove ulice do parkirišča pri glasbeni šoli
- krak Zvezne ulice do konca stavbe Blagovnice

KAJ BO Z ODSTRANJENIMI MATERIALI?

- nekateri materiali bodo ponovno uporabljeni na isti lokaciji (npr. granitne plošče)
- večina odstranjenih materialov ter urbane in druge opreme se bo ponovno uporabilo na drugih lokacijah, saj sledimo krožnemu gospodarstvu in trajnostnim načinom gradnje

KAJ SE BO ZGODILO Z LIPAMI?

Še v letošnji pozni jeseni bo vseh 14 lip presajenih k Soboškemu jezeru.

KAKO SE BO POMIKALO GRADBIŠČE?

FAZA 1A: Dela smo pričeli iz smeri Slomškove ulice do ulice Arhitekta Novaka. Dela bodo potekala od oktobra do decembra 2019.

SPREMEMBA PROMETNEGA REŽIMA:

- odsek od Slomškove ulice do ulice Arhitekta Novaka je zaprt za motoriziran promet,
- promet je urejen od krožišča pri Hotelu Zvezda v smeri proti Zvezni in z izvozom po Zvezni ulici,
- povezava Cvetkove ulice do ulice Arhitekta Novaka ni zaprta in je prevozna.

FAZA 1B: Dela bomo nadaljevali od decembra 2019 do predvidoma marca 2020, in sicer od križišča z ulico Arhitekta Novaka do križišča z Zvezno ulico. Dostop na Slovensko ulico bo tudi v tej fazi od krožišča pri Hotelu Zvezda v smeri proti Zvezni in z izvozom po Zvezni ulici.

FAZA 2A IN 2B: Predvidoma v času od januarja do marca 2020 bo potekala gradnja stranskega priključka na Cvetkovo ulico in izvedba nove ploščadi pred Hotelom Zvezda.

FAZA 3: Spomladi in poleti 2020 se bodo dela nadaljevala od Zvezne ulice do Hotela Zvezda. Ta del bo v tem času zaprt za promet. Promet bo potekal od Slomškove ulice in ulice Arhitekta Novaka po že izgrajeni Slovenski ulici z izvozom po Zvezni ulici.

FAZA 4: V sklepnem delu (pozna jesen 2020) bodo dela potekala v Zvezni ulici (do zaključka Blagovnice). Na novo se bo zasadil drevored s 93 drevesi.

TUDI V ČASU GRADNJE BO:

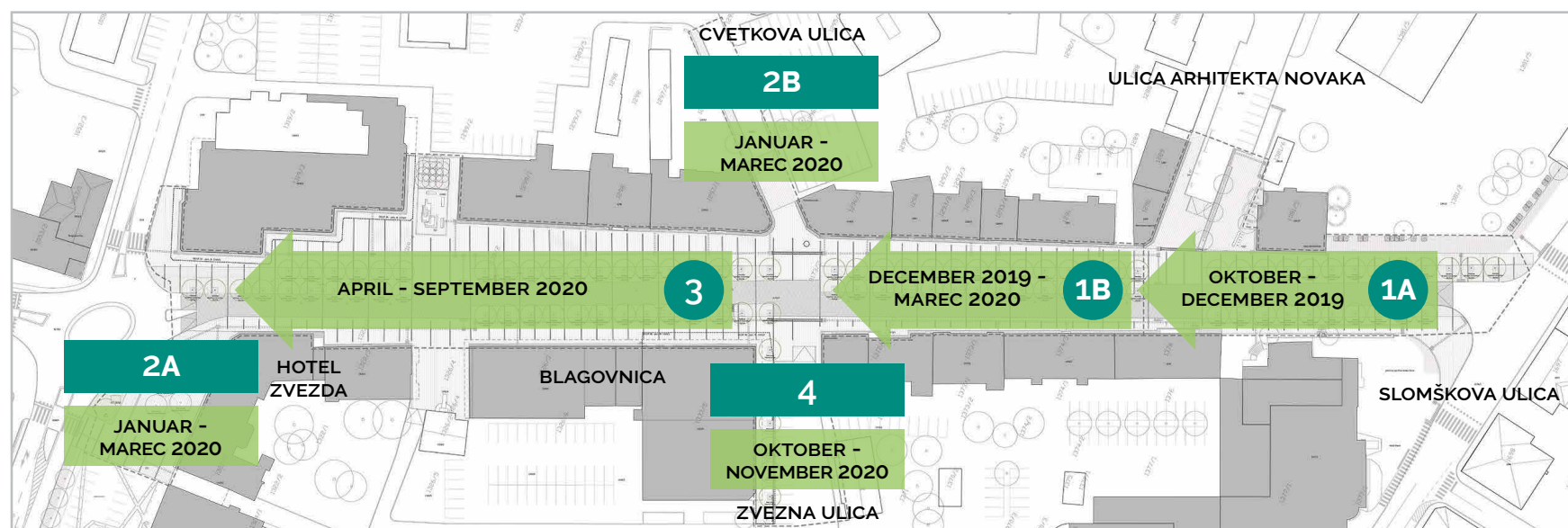
- v odprtem delu Slovenske ulice **možno parkiranje**
- Slovenska ulica **gostila tradicionalne prireditve** (Trezino in Miklošovo senje, Martinovanje, Silvestrovanje), z nekaj prilagoditvami

Da bi prihajalo do čim manj nevšečnosti, vas bomo sproti obveščali preko spletne strani MOMS v posebni rubriki »Prenova Slovenske ulice« in preko medijev.

Vljudno prosimo za razumevanje in strpnost.

PREDVIDENA FAZNOST GRADNJE

PREMIČNO GRADBIŠČE

100 LET

PREKMURJE
V SRCU

Spoštujmo prednike in se učimo od njih

Ksenija Glažar

Pokrajinska in študijska knjižnica Murska Sobota se praznovanju prelomnice iz jubilejnega leta 1919 pridružuje z izdajo zbornika izbranih dokumentov z naslovom »Prekmurje ob zgodovinski prelomnici«.

V Pokrajinski in študijski knjižnici Murska Sobota so predstavili zbornik, ki ga je v ta namen izdala knjižnica, pripravila in uredila pa dr. Klaudija Sedar. Zbrane sta nagovorila direktorica knjižnice mag. Klaudija Šek Škafar in podpredsednik Ustanove dr. Šiftarjeva fundacija Marjan Šiftar, ki je poudaril pomen vseh publikacij, ki so izšle v letošnjem prekmurskem letu in so odlična iztočnica za nadaljnja raziskovanja Prekmurja tako v domačih kot v tujih arhivih. Namen zbornika je, kot pravi urednica, izpostaviti nekatera poglavja v kontekstu največjega dogodka v zgodovini Prekmurja, približati izbrane izseke ob in o zgodovinski prelomnici, kot so jo doživljali prebivalci Slovenske krajine oziroma Prekmurja in preostali Slovenci. »Pomemben informator v tem prelomnem času so bili gotovo tiskani mediji, ki so (s)poročali o dogajanju in razmerah v Parizu in Prekmurju. Vesti so v Prekmurje pogosto prihajale z zamikom, slabe novice so skušali nemalokrat prikazati bodisi spodbudno ali še bolj kaotično, in prav ta sporočilnost je bila mnogokrat odraz za še večji 'boj' ali tudi 'umik'. Sporočilnost arhivskih virov in sočasno prispevkov

»Imejmo v mislih prizadevnost in dela prednikov, učimo se od njih in spoštujemo njihov doprinos, saj so pripomogli, da hodimo zdaj po slovenski zemlji in govorimo slovenski jezik,« je v zborniku med drugim zapisala dr. Klaudija Sedar.

iz tiskanih virov pomaga razumeti tedanje razmere s sedanje perspektive. Zato naj to delo velja tudi kot spodbuda, da bomo Prekmurje, del Slovenije, začeli z zanimanjem spoznavati in ga odkrivati. S tem bomo bogatili vedenje o lastnem narodu. Obenem pa ohranjali preteklost in spomin, kakor to ponazarja prekmurski motiv na naslovni strani.«

Vsebine podkrepljene z zgodovinskimi dokumenti

Zbornik »Prekmurje ob zgodovinski prelomnici« je razdeljen na šest poglavij, ob koncu jim je dodana bibliografija s samo tistimi knjižnimi izdajami, ki so nastale ob obletnicah priključitve Prekmurja tedanji Kraljevini SHS oziroma sedanji Sloveniji. Gre za zbir izbranih vsebin, ki so podkrepljene

z zgodovinskimi dokumenti. Čas, ki ga zajemajo, obsega le slabi dve leti, okvirno od oktobra 1918 do junija 1920, torej od ustanovitve Države SHS, narodnih svetov in narodne vlade ter do podpisa trianonske pogodbe z Madžarsko. Naslovnico krasi fotografija topolov, na zadnji strani je pesem z naslovom »Topoli« avtorja Ivana (Vaneka) Šiftarja, čigar stoto obletnico rojstva praznujemo letos.

»Mi vsi živeti ščemo«

Melita Marič

V Pomurskem muzeju Murska Sobota so odprli zanimivo razstavo.

Razstavo z naslovom »'Mi vsi živeti ščemo', Prekmurje 1919: okoliščine, dogajanje, posledice je pripravila arhivska svetovalka Gordana Šovegeš Lipovšek iz Pokrajinskega arhiva Maribor.

Razstava je rezultat mednarodnega arhivskega simpozija in predstavlja vse pomembnejše dogodke od jeseni 1918 do avgusta 1929. Ob pomoči pristnih dokumentov, medijskih objav in drugega gradiva prikazuje dogodke, povezane s trianonsko mirovno pogodbo.

Naslov za razstavo s plakata

Gordana Šovegeš Lipovšek je na-

Na odprtju razstave, ki je na ogled do decembra, so si obiskovalci z zanimanjem ogledovali različne informacije.

slov za razstavo našla na plakatu iz tistega časa. Leta 1920 so bile namreč prve volitve v ustavodajno skupščino, v luči volitev pa so se pojavile

tudi nove stranke in ena izmed domačih strank v Murski Soboti je v svojem pozivu uporabila stavek »Mi vsi živeti ščemo«. Avtorica razstave je ta

naslov izbrala zato, ker je menila, da nosi simbolično sporočilo, ki se nanaša tako na preteklost kot tudi na sedanjost in prihodnost. Hotela je poudariti, da je danes samoumevno, da je Prekmurje del Slovenije. Pred sto leti ni bilo tako. Vse skupaj je bilo posledica vnaprej načrtovanih dogodkov in stvari, ki bi se lahko odvile tudi drugače. »Ne glede na to, kako so se stvari odvile, je pomembno, da imamo v mislih, da smo tukaj vedno, tako pred letom 1919 kot tudi v preteklih sto letih, v sožitju bivali Slovenci, Madžari, Hrvati, Nemci, Srbi in različne veroizpovedi: rimokatoliki, evangeličani, pripadniki judovske skupnosti in drugi. Vsi ti so se med sabo poročali, skupaj so delali in se spopadali z enakimi težavami. Tako je bilo pred letom 1919 in zadnjih sto let ter tako bo ostalo. Vsi smo Prekmurci, ki nas zaznamuje enaka zgodovina, in vsi res samo 'živeti ščemo'.«

100 LET

PREKMURJE
V SRCU

»Kdor ne pozna svoje zgodovine, ne ve, kam naj gre v prihodnosti«

Melita Marič

Duhovnik Andrej Lažeta je letos v samozaložbi izdal knjigo »Povsod pokažimo, da smo Slovenci«. Kaj se je v Prekmurju dogajalo od leta 1918 do poletja 1919?

Lažeta izhaja iz Vrhol pri Slovenskih Konjicah in je duhovni oskrbnik v Splošni bolnišnici Murska Sobota, nedavno pa je bil imenovan za kaplana v župniji v Beltincih. Ob prihodu v Prekmurje ga je šokiralo, ker Prekmurci tako slabo poznajo zgodovino, sploh združitev s Slovenijo. »V murskosoboški knjižnici in tudi po drugih knjižnicah je gradivo povečini dosegljivo, ampak ljudje tega ne berejo, tudi zato ker je preveč razpršeno. Odločil sem se, da zberem te zgodovinske podatke in jih kronološko sistematiziram, in sicer kar po mesecih in dnevih. Dinamika je bila namreč zelo velika in nemogoče je razumeti odločitve ter dejanja takratnih prekmurskih voditeljev, če dogajanja ne upoštevamo po dnevih,« je povedal Lažeta. Lažeta preslabo poznavanje zgodovine pripisuje temu, ker je zamolčana in ponarejena. Nekatere moti, da so bili takrat glavni akterji katoliški duhovniki. Velike zasluge za priključitev imajo prav oni. »To je stavek, ki ga je bilo v tem letu pogosto slišati, vendar ni dobil vsebine. Eden povodov za nastanek knjige je bil tudi ta, da sem mu dal vsebino. Želel sem izpostaviti, kaj se je dogajalo, in tudi zasluge narodnih voditeljev.«

Slavič, Kovačič, Klekl, Jerič, Godina ...

Knjiga je namenjena dogodkom, ki so se v Prekmurju zgodili med letoma 1918 in 1919, ko je prišlo do združitve prekmurskih Slovencev z matičnim narodom, takrat znotraj Kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev. V knjigi je omenjenih več voditeljev. Lažeta je izpostavil Jožefa Klekla, takratnega prekmurskega narodnega voditelja, ki ni bil izvoljen na nobenih volitvah, a ga je ljudstvo splošno priznavalo za voditelja Slovenske krajine. Tudi takratna ogrska vlada ga je priznavala za voditelja tukajšnjih ljudi, čeprav je bil neformalen voditelj. Klekl je z modrimi taktičnimi potezami na terenu znotraj Prekmurja dosegel, da so se stvari odvile v smer, ki se je potem končala z združitvijo s preostalimi Slovenci. V Parizu sta na mirovni konferenci interese Prekmurcev zagovarjala zlasti prof. dr. Matija Slavič in prof. dr. Fran Kovačič. Oba sta bila katoliška duhovnika, ki sta s svojimi študijami velesilam dokazovala, da ta košček zemlje pripada Sloveniji in da tukaj živijo Slovenci. Ob Kleklu je Lažeta izpostavil Ivana Jeriča, Jože-

»Prekmurci si morajo vse pridobiti sami, ne morejo se izgovarjati na druge. Sami morajo zaščititi svoj interes in ga tudi uresničiti,« pravi Lažeta.

fa Godino in Jožefa Klekla mlajšega.

Kleklv moto

»Povsod pokažimo, da smo Slovenci,« je bil Kleklv moto. O tem je Klekl govoril 17. avgusta 1919 v Beltincih na prireditvi ob priključitvi. V knjigi najdemo odgovor na vprašanja, zakaj so se takrat še prekmurski Slovani znašli v ogrskem kraljestvu; kako so se znotraj Ogrske razvijali v ogrske oziroma prekmurske Slovence; zakaj znotraj madžarizacije v 19. stoletju niso izumrli, ampak so preživeli. Po Lažetovih besedah se moramo poenotiti pri partikularnih razla-

gah, ki jih nekdo podaja oziroma jih vsiljuje. »Zgodovino moramo vzeti in jo sprejeti takšno, kakršna je, in se ob tem poenotiti. Ne moremo se poenotiti ob različnih razlagah, da bi skladno s svojim interesom kaj zamolčali in vsilili. Kdor ne pozna svoje zgodovine, ne ve, kam naj gre v prihodnosti, pravi eden od pregovorov.« Ob praznovanju stote obletnice priključitve so bili že postavljeni nekateri spomeniki, kar je velika stvar, pove Lažeta. »Spomenik ostane in opominja. Upajmo, da bodo ti spomeniki živeli in da bodo ljudje prihajali k njim ter se spominjali teh velikih stvari. Imamo pa spomenik v času, ki je vsako-

letni državni praznik, 17. avgust, ko se te teme lahko izpostavljajo, ko se o teh temah lahko pogovarjamo in ko smo hvaležni prednikom za to zapuščino. In tudi povprašamo, kako jo bomo obvarovali in v kakšno smer jo bomo vodili v prihodnosti ter kaj bomo zapustili zanamcem.«

»Vse si mora človek pridobiti sam«

Klekl je leta 1919 ponavljal Prekmurcem: »Vse si mora človek pridobiti sam. Ne moremo se zanašati na nikogar drugega, da bo uresničena naša združitev z ostalimi Slovenci.«

21.10 – 25.10
MIKKov klubski prostor

3. FESTIVAL STRIPOVSKE UMETNOSTI
MIKK(s)TRIP

Jože Šadl – svetnik, ki stavi na delavnost

Karlo Vratarič

Z družino živi v Murski Soboti in je član stranke DeSUS. Trenutno teče njegov drugi mandat v mestnem svetu.

Šadl je namreč bil že pred dobrim desetletjem, in sicer v mandatu med letoma 2002 in 2006 kot član stranke LDS, pozneje pa ni več želel biti v mestnem svetu. Ponovno je kandidiral na zadnjih volitvah, zdaj, ko je že v pokoju. O vrednotah, ki ga vodijo v osebnem življenju, je povedal: »Če bi gledal skozi prizmo človeka, bi o sebi rekel, da so najpomembnejše vrednote poštenost, delavnost, predanost in občutek za sočloveka. V življenju sem moral delati in narediti veliko stvari, pri tem sem bil več ali manj povsod uspešen.«

Z lokalnim razvojem ni zadovoljen

»V predvolilni kampanji smo v stranki DeSUS izdelali program, v katerega smo zapisali realne in nujno potrebne cilje za občane mesta in primestja. V njem smo združili stvari, ki so tako ali tako prioriteta v vseh občinah, iz poročila o polletni porabi proračuna in sredstev za letošnje leto pa ugotavljamo, da so se stvari na področju infrastrukture, tu mislim na krpanje ulic, začele premikati šele pred kratkim. Podo- ba ulic v mestu in primestju je žalostna,« meni o razvoju lokalnega okolja. Ob tem ga žalosti še stanje na področju sociale, saj je Pomurje še vedno pri repu. Sredstva so se vlagala v marsikaj, želenega učinka morda tudi ne bo, na drugi strani pa se že dolga leta ni našlo novega investitorja, ki bi poskrbel za nova delovna mesta. »Žal se je v vse pore življenja, dela

Nov proračun je priložnost, da oblikujemo prihodnost!

Darko Rudaš, predstavnik romske skupnosti

S tem izzivom se srečujemo vsako leto, ko sprejemamo občinski proračun, saj je želja vedno več kot realnih možnosti, da bi izpolnili vse. Seveda se vedno radi približamo ljudem, zaradi tega v zadnjih letih proraču-

ne sprejemamo skoraj soglasno. V sprejemanje proračuna svetniki vložimo zelo veliko energije. Usklajujemo in črpamo predloge in ideje ter jih poskušamo uresničiti z letnim planom. Predlagani proračun sledi dolgoročnemu razvojnemu programu mestne občine. Je razvojno in investicijsko naravnano ter realen, saj je v realnem finančnem okviru. Tudi potrebe romske skupnosti v proračunu so realne in konkretne. Lokalna skupnost je suverena in odgovorna za soustvarjanje blaginje za občane in ta skupnostna skrb mora doseči vsakega občana – brez delitev in z zavedanjem, da smo občina vsi občani. Zato je prav, da se danes v občini lokalna politika ustvarja med ljudmi in za ljudi.

Za skupno dobro

Za skupno dobro bi bilo pametno vzpostaviti javno blagajno za

plačilo položnic brez provizij. Ta mali korak bi bil za marsikoga pomemben pri zniževanju stroškov.

Skupen nastop gospodinjestev na trgu energentov

V zadnjih letih se je vzpostavil prosti trg električne energije in plina. Občina bi lahko prevzela koordinacijo in združila gospodinjstva, ki bi na trgu nastopila kot velika stranka. Prepričan sem, da bi lahko dosegli dobre cene.

Razvojna priložnost

Soboška kolesarska pot je velika priložnost za turistični razvoj občine in regije. Že danes spremljamo izredno veliko število turistov, ki k nam prihajajo s kolesom tudi iz sosednjih držav. Kolesarstvo je priložnost, kolesarske poti pa potencial za razvoj turizma in življenja v naši občini.

»Ugotavljam, da izginjajo osnovne človeške vrednote.«

Šport življenjska stalnica

Kar se tiče glasbenega okusa, priznava, da ni izbirčen. »Glasba je pomembna stvar v mojem življenju, saj jo poslušam skorajda povsod, nimam pa izbranih najljubših zvrsti. Poslušam vse od klasike do rocka, odvisno od trenutka, razpoloženja in družbe.« Hobiji tokratnega sogovornika so bili skoraj vedno športni. Tako se je že v osnovni šoli ukvarjal z modelarstvom. Rad je igral košarko, plaval, se ukvarjal z borilnimi športi in letalstvom ter tudi smučal, v starejših letih mu najbolj ugajajo ribarjenje, rekreativno kolesarstvo in plavanje. »Letom primerno,« se rad pošali.

in bivanja priplazilo vse preveč pohlepa, egoizma, samovšečnosti in želje po prevladi. Ugotavljam, da izginjajo osnovne človeške vrednote,« še ocenjuje.

Zdravje in najbližji najpomembnejši

Na vprašanje, kaj ga v življenju navdihuje ter zakaj, Šadl odgovori, da so to gotovo njegovi najbližji, torej družina, sorodniki in prijatelji, nato tudi uspešno opravljene stvari in naloge v življenju. »So pa zame spodbuda vsi novi izzivi. V pokoju imam čas za uživanje in preživljanje časa z najbližjimi.« Tudi sicer so mu v življenju pomembne številne stvari, v zrelih letih izpostavlja zlasti zdravje in ljudi, s katerimi se druži.

Z zaupanjem do boljše kakovosti življenja

Goran Milošević, SD

Delovanje Mestne občine Murska Sobota v tekočem mandatu lahko na kratko opišemo kot nadaljevanje dobro zasnovanih zgodb. Za zdaj kažejo v pravo smer, a še naprej velja ohraniti previdnost. Pravkar smo v mestu priča obsežni prenovi mestnega jedra oziroma območja Slovenske ulice, ki bo prostorsko poenotila glavno mestno promenado in jo povezala z mestnim parkom. S tem bo mesto dobilo priložnost,

da ponovno poveže svoje prebivalce in njihove goste ter jim ponudi možnost kakovostnega druženja, sodelovanja in prepletanja življenjskih zgodb. Le na ta način bomo dosegli višjo kakovost življenja v prihodnje. Ključni razvojni dejavnik lokalnih okolij je namreč socialni kapital, ta pa se krepi zgolj na podlagi medsebojnega zaupanja, sodelovanja in aktiviranja posameznikov znotraj različnih socialnih mrež. Naslednji veliki projekt, ki ga bo treba izpeljati v tem mandatu, je izgradnja vzhodnega kraka murskosoboške obvoznice. Gre sicer za državno investicijo, a se sposobnost lokalne politike pogosto kaže v zmožnosti uvrščanja lokalno pomembnih projektov proti vrhu agende posameznih ministrstev. S tem bo mesto razbremenjeno tranzitnega prometa, proizvodnim in trgovskim podjetjem v Severni obrtno-industrijski coni pa bodo bistveno olajšane distribucijske poti, kar bo prispevalo k novemu investicijskemu zagonu. V preteklih desetih letih je Pomurje nasploh – in s tem tudi

Murska Sobota – prešlo eno večjih gospodarskih kriz, povezanih z zlomom tradicionalnih industrij. Na različne načine (tudi s pomočjo od zunaj, beri s sredstvi pomurskega zakona) smo krizo uspešno prebrodili. Danes v našem okolju deluje nekaj svetovno prepoznavnih uspešnih podjetij, kakovostna delovna mesta so na razpolago, seveda zgolj za tiste, ki nimajo objektivnih omejitev pri vključevanju v globalne ekonomske tokove. Za slednje – dolgotrajno brezposelne in socialno izključene – je treba v lokalnih okoljih iskati inovativne rešitve znotraj socialne ekonomije, kjer imamo nekaj zelo dobrih nastavkov in uspešnih zgodb. Prav tako je pomembno, da nadaljujemo s krepitvijo medsebojnega zaupanja med gospodarstvom, javnim sektorjem in civilno družbo oziroma občani. V okrepljenem zaupanju in vzajemnem sodelovanju je namreč pot, da se znamenja pozitivnih sprememb v mestu izkažejo kot trajni temelji za kakovostno življenje.

Jevšek imenoval vršilko dolžnosti direktorice občinske uprave

Župan Mestne občine Murska Sobota dr. Aleksander Jevšek je imenoval Mileno Vöröš za vršilko dolžnosti direktorice občinske uprave.

Po odhodu dosedanjega di-

rektorja občinske uprave Srečka Đurova je s 1. oktobrom 2019 funkcijo vršilke dolžnosti direktorice občinske uprave prevzela Milena Vöröš. Funkcijo bo opravljala do imenovanja direktorja občinske uprave, ki bo izbran na javnem natečaju.

Milena Vöröš, univerzitetna diplomirana pravnica, je v občinski upravi zaposlena že več kot dvajset let. Opravljala je različna dela, nazadnje funkcijo vodje oddelka za premoženjskopravne zadeve.

»Dobili smo veliko znanja«

Ksenija Glažar

Zlati maturanti iz naše občine so prejeli posebna priznanja in zdaj že pridno korakajo po študentskih poteh.

Predstavnica mestne občine vodja oddelka za negospodarske dejavnosti Nada Cvetko Török je v odsotnosti župana Aleksandra Jevška sprejela in pozdravila zlate maturante iz naše občine. Čestitala jim je in jim zaželela veliko uspeha pri študiju.

13 zlatih maturantov, kar pet z vsemi točkami

Splošno maturo so kot zlati maturanti zaključili Nina Krpič (Gimnazija Murska Sobota) ter Luka Lukač in Niko Farič (Gimnazija Franca Miklošiča Ljutomer). Kar deset maturantov je bilo zlatih na poklicni maturi. To so Nika Erjavec in Barbara Barat (Gimnazija Franca Miklošiča), Andreja Mekicar in Jana Cigan (Srednja zdravstvena šola Murska Sobota), Maja Klepec, Tilen Trajnec, Miha Poredoš in Saša Banfi (Srednja poklicna in tehniška šola Murska Sobota) ter Petra Vogrinčič in Nina Novak (Ekonomska šola Murska Sobota). Posebna pohvala gre petim diamantnim maturantom, ki so dosegli vse točke. To so Nika Erjavec, Barbara Barat, Jana Cigan, Saša Banfi in Maja Klepec.

Sprotno učenje

Maturanti pravijo, da so se učili sproti, zato enako svetujejo naslednjim maturantom, saj je tako najlažje ublažiti predmaturitetni stres in doseči najboljše rezultate. Nekatere izmed njih smo povprašali o občutkih in ciljih v prihodnosti. Nika Erjavec in Barbara Barat, doma iz Nemčavcev in Murske Sobote, sta bili sošolki v programu predšolske vzgoje Ljutomerske gimnazije, zdaj pa odhajata na študij predšolske vzgoje v Maribor, kjer bosta sestanovalki in se bosta morda celo skupaj učili. Nika o maturi pravi, da ni bila pretirano težka, verjetno zato, ker se je učila sproti ter spremljala pouk in poslušala. Najraje je imela likovno vzgojo. Tudi Barbari se matura ni zdela težka, bolj jo je občutila kot stres. Najraje je poslušala strokovne predmete, pedagogiko in razvojno psihologijo. Tudi ona naslednikom svetuje sprotno učenje, da bo matura povzročila čim manj stresa.

Od socialnega dela, slikarstva do strojništva

Jani Cigan iz Satahovcev matura prav tako ni bila zahtevna, bolj jo je bilo strah, ali se bo lahko vsega naučila. Izobraževanje bo nadaljevala v Ljubljani, in sicer za Fakulteti za socialno delo,

Letos je bilo v Mestni občini Murska Sobota trinajst zlatih maturantov. / Foto: Aleš Cipot

v prihodnje pa se želi vrniti nazaj v domače kraje in se zaposliti kot svetovalka na Centru za socialno delo ali pa morda kot svetovalka v zaporu. Maja Klepec iz Murske Sobote je bila dijakinja Srednje poklicne in tehniške šole Murska Sobota, smer oblikovanje.

Tudi njej matura ni bila pretežka, se je pa nanjo pripravljala sproti med šolskim letom in tudi tik pred testi. Najraje je imela risanje in strokovne predmete ter angleški jezik. Vpisala se je na ljubljansko slikarsko akademijo, kjer je bila kljub velikemu navalu spre-

jeta. Po zaključku študija se želi vrniti domov in o slikarstvu poučevati mlajše generacije. Saša Banfi je na Srednji poklicni in tehniški šoli Murska Sobota obiskoval smer strojni tehnik. Tudi on diamantni uspeh pripisuje sprotne delu čez leto in intenzivnim-

pripravam pred maturo. Šolanje bo nadaljeval v Mariboru na univerzitetnem programu strojništva. Na srednješolski čas ima lepe spomine in pravi, da so zelo hitro minili. »Veliko znanja smo dobili, tega pa se zaveš šele na koncu,« dodaja bodoči strojnik.

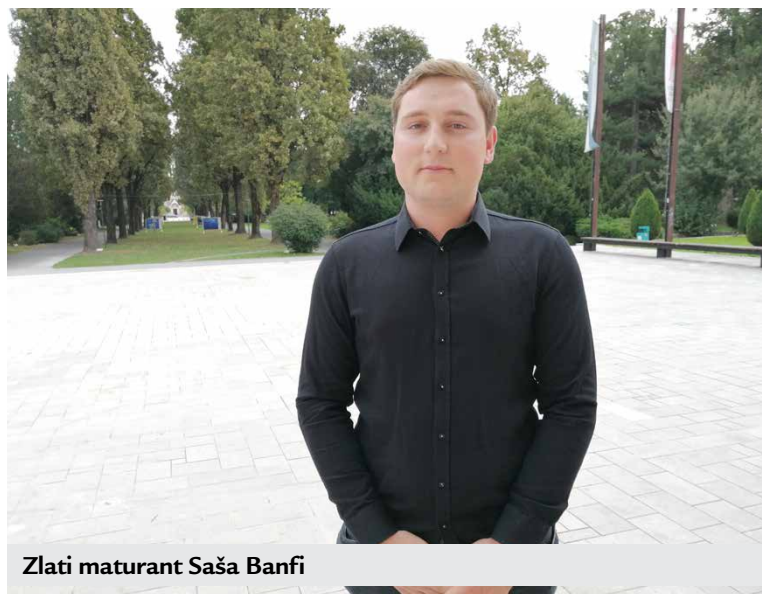
Zlata maturantka Jana Cigan

Zlata maturantka Maja Klepec

Zlati maturantki Nika Erjavec in Barbara Barat

Zlati maturant Saša Banfi

Izkušnja, ki dijakom odpira obzorja

Renata Rožanc

Kar velik zalogaj smo si zadali glede števila dijakov in tudi glede cilja, da bomo dijake poslali v Avstrijo, Nemčijo in na Irsko.

Na Srednji zdravstveni šoli Murska Sobota smo spet mrzlično pričakovali odgovor slovenske agencije Cmepius o rezultatih prijav za program Erasmus+. Nato smo končno dočakali veselo novice, da bomo dijake programov zdravstvena nega in kozmetični tehnik spet lahko poslali v tujino na prakso.

Še bi ostali

Takoj smo poprijeli za delo, saj se je prva skupina na Irsko odpravila že konec junija, prav tako je bilo treba sestaviti načrt za skupini, ki sta se odpravili v Avstrijo in Nemčijo ter se domov vrnili sredi septembra. Vsi dijaki so ostali na praksi tri tedne. »Še bi ostali,« jih je rekla velika večina. Vrnejo se namreč zadovoljni, veseli, polni novega življenjskega znanja in izkušenj, samozavestni in zagnani, vse to pa nam vedno znova da dodatno vo-

ljo, da se spoprimemo z zahtevno administracijo, dokumentacijo in poročili ter pozabimo na obsežno delo, samo da dijakom omogočimo prakso v tujini. Letos se jih je nanjo odpravilo že dvaindvajset. Tak način spoznavanja druge države dijakom odpira nove delovne možnosti. Zaradi narave dela ter teoretičnega in praktičnega znanja na smeri zdravstvena nega so dijaki povsod zelo zaželeni delavci. Po izkušnjah, ki so si jih nabrali v tujini, si utrejo novo pot do službe. Irska je sicer daleč in zahteva poseben pogum, da se odločiš za življenje tam, so pa dijaki pogumnejši pri Avstriji in Nemčiji. Z vsemi partnerji smo sodelovali že v preteklosti in imeli izjemno dobre izkušnje, zato smo zdaj v domovih za ostarele, kjer so dijaki opravljali prakso, srečali dijake, ki so prek programa Erasmus že bili tam, se dobro izkazali ter zdaj živijo na tujem in so zaposleni v teh istih domovih. Tudi to nam daje poseben občutek zadovoljstva, da smo k temu nekaj prispevali.

Odnos izjemnega pomena

Vse omenjene države in vsi domovi za ostarele imajo svoje značilnosti. Poskušamo izpostaviti to, kar je za nas pomembno in

Pozitivnih plati izmenjave dijakov je veliko, ena najpomembnejših je zagotovo tkanje novih prijateljstev.

relevantno. Ko dijake poslušam, je za njih izjemnega pomena odnos, ki ga imajo zaposleni do njih na delovnem mestu. Tudi za mlade ljudi je pomembno, da se čutijo spoštovani in zaželeni, da prejmejo pohvalo za dobro delo. Lepo se jim zdi, ko si za stanovalca lahko vzameš čas, ko je pomembno, da z njim sediš in ga hraniš, pa četudi eno uro, da mu pustiš nekaj dostojanstva in ga vsak dan umiješ, oblečeš in urediš ter odpelješ jest v jedilnico ali na sprehod. Zlasti pomembno je tudi, da dijaki do-

bijo čim več izkušenj z delom z demenčnimi osebami. Eden izmed domov, kjer so dijaki opravljali prakso, je specializiran za demenčne osebe. Dementnih oseb je namreč zmeraj več in starostna meja za obolenje z demenco se znižuje. Menim, da se te bolezni bojimo prav vsi, zato me razveseli, ko dijaki na tem področju pridobijo veliko novih izkušenj.

Vpogled v drugo kulturo

Prav tako nas veseli, ko dobijo

priložnost dijakinje kozmetične smeri in se preizkusijo v komunikaciji s strankami, se seznanijo z materiali in spoznajo način dela. Ne nazadnje vsi dijaki dobijo vpogled v drug način življenja in drugo kulturo, odpravijo se namreč na različne kulturne in strokovne ekskurzije, si ogledajo znamenitosti ter si razširijo obzorja. Vsekakor si v prihodnosti želimo še več takih podvigov, zato upam, da jih bomo uspešno izpeljali.

Spotikavci v spomin na tukajšnje Jude

Ksenija Glažar
Foto: Melita Marič

V središču Murske Sobote smo dobili posebne tlakovce spomina – spotikavce, in sicer v spomin na člane judovske skupnosti, ki so bili med holokavstom odpeljani v različna koncentracijska taborišča po Evropi.

Soboške družine Berger, Hahn in Frim so le nekatera izmed številnih imen tukajšnje judovske skupnosti, ki so postali žrtve holokavsta. Njihova navzočnost v obliki tlakovcev spomina na ulicah Murske Sobote simbolno

pomeni konec molka in začetek trajnega pomnjenja.

Judje sestavni del mozaika takratne Murske Sobote

Tlakovci spomina so umetniški projekt Gunterja Demniga, ki od leta 1994 po načelu »en tlakovec za eno ime« obuja do pred kratkim brezimne in pozabljene žrtve nacizma. Spominska obeležja v obliki kamnitega tlakovca, prevlečenega s slojem medenine, v katerem so vgravirani osebni podatki posamezne žrtve, so bili postavljeni že v več kot 610 mestih v Nemčiji, Avstriji, Belgiji, Ukrajini, na Nizozemskem, Češkem, Madžarskem in Norveškem. Tlakovci spomina v spomin na družino Berger je bil postavljen na Ulici

Staneta Rozmana in na družino Hahn na Slomškovi ulici, tlakovec spomina na družino Frim, ki je živela na današnjem naslovu Slovenske ulice 47, pa bo zaradi prenove Slovenske ulice začasno hranil Pomurski muzej Murska Sobota. Slovesnosti so se poleg umetnika projekta Gunterja Demniga udeležili še rabin Ariel Hadad, kantor berlinske sinagoge Isidoro Abramowiz, zadnja živeča Prekmurka, ki je preživela holokavst, Erika Fürst in številni drugi gostje.

Spomin na vplivne družine Berger, Hahn in Frim

Boris Hajdinjak, direktor Centra judovske kulturne dediščine Sinagoga Maribor, je na sloves-

Tlakovec spomina na Ulici Staneta Rozmana 1 v spomin Beli, Lauri in Lizi Berger.

nosti ob polaganju tlakovcev predstavil zgodbe omenjenih družin. Poudaril je, da Judje niso

bili izolirana skupnost, temveč sestavni del mozaika takratne Murske Sobote.

Popravek in opravičilo

V prejšnji številki Soboških novin je v prispevku »Občina ima velik potencial v mladib« prišlo do napake pri zapisu dosežkov učencev. OŠ III Murska Sobota je namreč pri preno-

su podatkov storila neljubo napako, zato se iskreno opravičujemo ter sporočamo dopolnitev dosežkov. Staša Korpič (9. a) je osvojila diamantno priznanje iz matematike, zlato pri-

znanje iz astronomije, srebrno priznanje iz matematike, srebrno priznanje iz logike, srebrno Cankarjevo priznanje, srebrno priznanje iz zgodovine, srebrno priznanje iz angle-

ščine ter srebrno priznanje iz fizike. Nuša Gomboc (8. a) je osvojila srebrno priznanje iz kemije in srebrno priznanje iz angleščine, medtem ko je Pia Recek (8. a) osvojila srebrno

priznanje iz angleščine.

Sonja Čerpnjak,
ravnateljica OŠ III
Murska Sobota

Pazite, kaj in kako kurite!

Oddelek za okolje in prostor
Mestne občine
Murska Sobota

S pravilnim kurjenjem privarčujemo denar ter varujemo svoje zdravje, zdravje soljudi in okolje.

Pred začetkom nove kurilne sezone smo dolžni ponovno opozoriti na zdravju škodljive prašne delce PM10, ki bodo v zimskem času v zraku zopet v povišanih koncentracijah. Izpostavljenost onesnaženemu zraku z delci PM10 in PM2,5 povzroča številne bolezni in predčasno smrt. Delci v zraku škodljivo delujejo na vse ljudi, še zlasti pa so za njihove učinke ranljivi starejši, nosečnice, dojenčki in otroci ter ljudje s kroničnimi boleznimi dihal, srca in ožilja. Poleg države, ki bdi nad naborom ukrepov, lahko tudi sami prispevamo delež k

Napačno kurjenje ima negativne vplive na zdravje.

Česa ne smemo kuriti

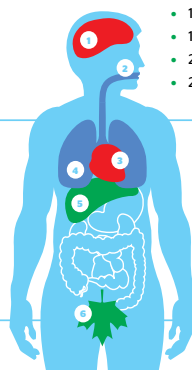
- embalaže, obdelanega lesa (barvanega ali lakiranega), ivernih plošč, plastike in drugih gospodinjskih odpadkov; dim in pepel, ki nastajata pri njihovem kurjenju, vsebujeta veliko strupenih snovi,
- vlažnega lesa; pri kurjenju vlažnega lesa čezmerno onesnažujemo okolje, poleg tega porabimo več goriva, saj se energija porabi za izhlapevanje vode.

Varujmo svoje zdravje!

Od načina zgorevanja lesa je odvisna ne samo količina izpusta prašnih delcev, temveč tudi njihova sestava in s tem škodljivost. **Prašni delci**, ki nastanejo pri slabem zgorevanju lesa (npr. zaradi nepravilnega kurjenja, nepravilnega goriva ali zaradi vlažnega lesa), so za zdravje škodljivejši.

Vplivi onesnaženega zraka na zdravje ljudi

- Glavobol in anksioznost (SO₂); vplivi na osrednje živčevje (prašni delci)
- Draženje oči, nosu in grla; težave pri dihanju (prizemni ozon, prašni delci, NO₂, SO₂, benzo(a)piren)
- Srčno-žilna obolenja (prašni delci, prizemni ozon, SO₂)

Kurimo pravilno

- izberemo primerno vnetivo za zakurjenje,
 - izberemo pravilno gorivo,
 - pravilno nalagamo v kurilno napravo in
 - poskrbimo za ustrezen dotok zraka.
- Podrobnejši napotki za pravilno kurjenje z lesom so na voljo na spletni strani: www.mojzrak.si.

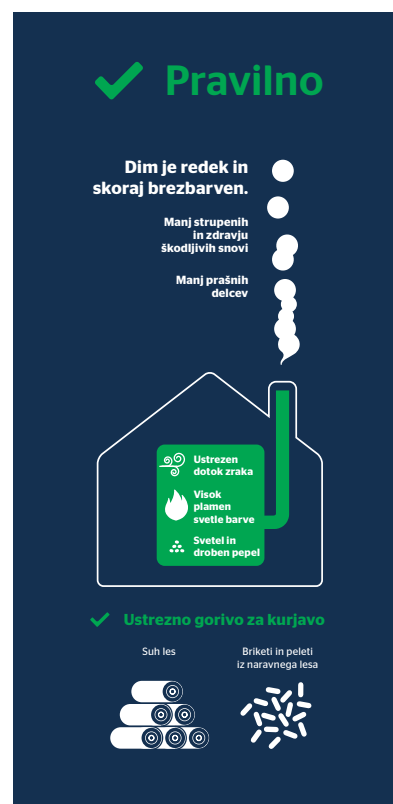
Varčujmo!

Če kurimo les, ki je dobro posušen, privarčujemo gorivo in manj onesnažujemo okolje. Kurimo lahko le zračno suh les, to je les z vlažnostjo do 20 odstotkov. Vsebnost vlage lahko izmerimo tudi sami z merilnikom vlage v lesu. Les skladiščimo v zračnih in pokritih skladovnicah, po možnosti na soncu. Priporočen čas sušenja je:

- 1 leto za drva iz topola in smreke,
- 1 do 2 leti za drva iz lipe, jelše in breze,
- 2 leti za drva iz bukve, jesena in sadnega drevja,
- 2 do 3 leta za drva iz hrasta.

- Vplivi na dihalo: draženje, vnetje in okužbe; astma in zmanjšano delovanje pljuč; kronična obstruktivna pljučna bolezen (prašni delci); pljučni rak (prašni delci, benzo(a)piren)
- Vplivi na jetra, ledvice in kri (NO₂)
- Vplivi na reproduktivni sistem (prašni delci)

Vir: EEA

zmanjšanju onesnaženosti zraka. Največji delež delcev PM namreč nastaja v individualnih kuriščih,

ki pa ga lahko vsak posameznik zmanjša tako, da poskrbi za redno vzdrževanje kurilne

naprave ter da pri ogrevanju z lesom zagotovi primerno suho gorivo in pravilno rabo

peči. Na pravilno kurjenje nas s publikacijo opozarja tudi ministrstvo za okolje in prostor.

V mesto brez avtomobila

Melita Marič

V okviru evropskega tedna mobilnosti je v Murski Soboti, in sicer v Drevoredu Martina Luthra, potekal dan brez avtomobila.

Letošnji slogan Gremo peš! je v ospredje postavil hojo kot najučinkovitejši način premikanja na krajših razdaljah. Murskosoboška občina je dan brez avtomobila obeležila s pestrim programom, ki so se ga udeležili otroci iz vrtcev ter učenci osnovnih šol iz murskosoboške občine in

Moravskih Toplic. Obiskovalci so se lahko zabavali ob različnih poučnih in športnih dejavnostih. Poleg vseh udeležencev so bili tam še zabavni liki iz stripov Mikija Mustra. Zvitorepec in njegovi prijatelji so pritegnili pozornost in poskrbeli za pravi živžav. Letos so se jim pridružili tudi policisti murskosoboške

policijske postaje, AMD Štefan Kovač Murska Sobota, društvo Pisani Mehurčki, Medobčinsko društvo slepih in slabovidnih Murska Sobota, Društvo paraplegikov Prekmurja in Prlekije, Kolesarski klub Kicker in Nacionalni inštitut za javno zdravje, gledališče KU-KUC pa je pripravilo otroško gledališko predstavo. Zbrane je nagovoril župan dr. Aleksander Jevšek, ki je izpostavil, da moramo biti

drug drugemu vzor ter čim več kolesariti in pešati. Poudaril je, da s preureditvijo mestnega središča, pri čemer je izpostavil prenovo Slovenske ulice, na občini stremijo k temu, da bi mestno središče postalo prijazen prostor s številnimi drevesi, kjer bodo imeli prednost otroci, pešci, kolesarji, družine, starejši in invalidi.

Mestna občina Murska Sobota si prizadeva širiti in povečati površine za pešce ter jih urediti, da bodo bolj prijazne in udobne.

Osrednje prekmursko martinovanje & pohod

PETEK, 8. 11. 2019,
ob 10.30: martinovanje
v sru Murske Sobotice z živo glasbo, kulinariko, stojnicami, slovensko vinsko kraljico in krstom mošta.

SOBOTA, 9. 11. 2019,
ob 10.00: start pohoda
izpred Hranilnice prekmurskih dobrot na Slovenski ulici 41, Murska Sobota.

VEČ INFORMACIJ O DOGODKU:
WWW.VISITMURSKASOBOTA.SI

MURSKA SOBOTA
Vice-Pemurje

Zavod za kulturo, turizem in šport
Murska Sobota

Mestna občina
MURSKA SOBOTA

To je vse pogostejša bolezen starejših

Melita Marič

V Gledališču Park je potekala zaključna prireditev »Nepopustljivo srce«, ki so jo pripravili projektni partnerji Center za zdravje in razvoj Murska Sobota, Splošna bolnišnica Murska Sobota in Nacionalni inštitut za javno zdravje ob podpori murskosoboške občine.

Prireditev je bila namenjena predstavitvi rezultatov in ključnih izsledkov projektov »Epidemiologija srčnega popuščanja v Sloveniji: prevalenca, hospitalizacije in umrljivost« ter »Program ozaveščanja in opolnomočenja o srčnem popuščanju«. Srčno popuščanje je kronično zdravstveno stanje, ki je najpogostejše posledica ishemične bolezni srca in arterijske hipertenzije. Z zgodnjim prepoznavanjem, celostnim zdravljenjem in ustrezno samooskrbo je mogoče obvladovati simptome in znake popuščanja ter preprečiti napredovanje in zaplete v smislu hospitalizacij in prezgodnje umrljivosti. Prav obvladovanje srčnega popuščanja je bil namen omenjenih projektov, ki sta se delila v dva sklopa.

Nosilec dve leti trajajočega programa ozaveščanja in opolnomočenja je Center za zdravje in razvoj Murska Sobota. Direktor centra Peter Beznec je izpostavil, da so želeli izboljšati zlasti znanje o tej bolezni.

Bolezen pogostejša pri moških

»Prvi del povzema nacionalno breme srčnega popuščanja, drugi del pa raziskavo, ki je potekala na omejenem geografskem področju in poskušala po dolгих letih prikazati realne podatke pogostosti tega kroničnega zdravstvenega stanja pri prebivalstvu. Bolezen je najpogostejše in najverjetneje povezana z dvema fenomenoma. Na eni strani s staranjem prebivalstva in po drugi strani z bolj-

šo, učinkovitejšo oskrbo akutnih stanj na področju srčno-žilne medicine,« je povedala doc. dr. Jerneja Farkaš Lainščak, iz splošne bolnišnice in inštituta. Prof. dr. Mitja Lainščak, dr. med., je predstavil rezultate raziskave SOBOTA-HF. K raziskavi so povabili 2861 naključno izbranih prebivalcev mesta Murska Sobota (vključujoč Rakičan), starih 55 let in več. Srčno popuščanje je namreč bolezen starejših, ki je pogostejša pri moških, število hospitalizacij pa se v

zadnjih letih povečuje. Zbrane so na zaključni prireditvi nagovorili predsednik državnega zbora mag. Dejan Židan, generalna direktorica direktorata za javno zdravje na ministrstvu za zdravje Mojca Gobec, direktorica Nacionalnega inštituta za javno zdravje Nina Pirnat, direktor Splošne bolnišnice Murska Sobota Bojan Korošec, direktor Centra za zdravje in razvoj Murska Sobota Peter Beznec in podžupan Zoran Hobljaj.

Z zgodnjim prepoznavanjem, celostnim zdravljenjem in ustrezno samooskrbo je mogoče obvladovati simptome in znake popuščanja ter preprečiti napredovanje in zaplete v smislu hospitalizacij in prezgodnje umrljivosti.

Jesen življenja je lahko lepa

Geza Grabar

Tudi v murskosoboškem centru starejših, ki na Gregorčičevi ulici deluje kot enota Doma starejših Rakičan, veliko pozornosti posvečajo družabnosti.

Med drugim vsako leto, odkar deluje center, in tega bo konec novembra že šest let, prirejajo piknik oziroma družabno srečanje stanovalcev s svojci. Izvajajo še številne druge dejavnosti in programe, s katerimi si izvajalci oskrbe, varstva in nege starejših prizadevajo za čim kakovostnejšo strokovno ponudbo po eni strani, po drugi pa tudi za ustvarjanje čim bolj domačega in pristnega okolja. Kot so prepričani mnogi, je center v tem času zaživel v vsej

širini, zato v Murski Soboti, kjer je nastanjenih 66 stanovalcev, načrtujejo širitev ponudbe.

Najlepše je videti nasmeh

Tudi letos je bilo v velikem šotoru na parkirišču pred centrom drugo soboto v septembru pestro in veselo. Po nagovorih direktorja doma Zorana Hobljaja, vodje centra Marte Ferencek, namestnice direktorja za področje zdravstvene nege Nade Hercan in seveda župana murskosoboške občine dr. Aleksandra Jevška so v formalnem delu programa nastopili pevski zbor centra Škrjanček, mažoretke iz Bakovcev in murskosoboški gimnazijci. Mnogi so se lahko ponovno prepričali, da je lahko jesen življenja lepa ter da je pri številnih varovancih zaznati nasmeh na ustih in optimizem v očeh.

Ob ponudbi hrane in pijače je sledil družabni del.

Biseri srebrne poti v Bakovcih

Aleksandra Grah
Foto: Vinko Lukač,
Provideo

Bakovčani so se znova združili na praznovanju dneva župnije in krajevne skupnosti ter srebrne maše.

Nedeljsko praznovanje, ki je potekalo pod geslom Biseri srebrne poti, se je začelo z nastopom Prekmurske godbe Bakovci, nato pa nadaljevalo s slavnostno sveto mašo ob praznovanju srebrne maše rojaka Rober-

ta Smodiša. Po maši sta sledila pogostitev in kulturni program, v katerem so predstavili posamezne bisere srebrne poti. To so bili biseri Smodiševe srebrne poti in tudi biseri domačega kraja, ki so jih predstavili šola, vrtec, nekdanji Smodiševi razredniki in sošolci, predstavnik godbe, nekdanji predsednik domačega nogometnega kluba, Smodiševi sorodniki, psalmistke župnije, zbor upokojencev, gostje iz Hoč in Krškega ter Vedran Franc Husar. Tokrat so biseri povezali župnijo in krajevno skupnost, ki sta pripravili program.

To so bili biseri Smodiševe srebrne poti in tudi biseri domačega kraja.

Smodiš ostaja povezan z Bakovci

Srebrnomašnik Robert Smodiš se je rodil leta 1965 v Bakovcih, tukaj obiskoval osnovno šolo in po zaključeni srednji ekonomski šoli nadaljeval šolanje v mariborskem bogoslovju, kjer je bil leta 1994 posvečen v duhovnika. Pet let je bil kaplan v Hočah, sedaj pa je že devetnajst let v samostanu sester frančiškank Brezmadežnega spočetja v Krškem. Ves čas je ostal tesno povezan z domačim krajem in se ob različnih priložnostih rad vrača v Bakovce.

Pozdrav jeseni v Černelavcih

Aleksandra Grah

Drugi septembrski konec tedna so v Černelavcih že tradicionalno pozdravili jesen.

Tudi letos je prireditev, ki jo organizira Kulturno-turistično društvo Černelavci, obiskovalcem ponudila bogato tridnevno dogajanje, letos že dvanajstič po vrsti. Na prireditvenem odru se je po besedah predsednice društva Jožice Viher zvrstilo že več kot petdeset nastopajočih, ki se vsako leto trudijo obiskovalcem približati kulturno dediščino. Prvi dan je bil namenjen kulturi. Tako so v kulturnem programu z ljudskim petjem in plesi nastopili mešani pevski zbor iz Čer-

nelavcev, Klapa Šentilj iz Mislinje, Gomilički degaši, folklorna skupina Podkolonca s Cankove, ljudske pevke iz Turnišča, plesna skupina Aire Flamenco iz Mislinje, Julija in gostje ter domači ljudski godci.

Zadnji dan namenjen najmlajšim

Naslednji dan so obiskovalci uživali ob odlični domači kuhinji, saj je s prireditvenega prostora dišalo po mamljivih jedeh na žlico, med drugim po kislju, zelju, langaših, bograču, bujti repi, pasulju ipd. Kulinarčno dogajanje so popestrili ljudski godci iz Černelavcev in mažoretke, na ogled so bili tudi starodobniki članov Motokluba Veterani. Dogajanje se je zaključilo v ned-

Otroci so se zabavali in smejali ob cirkuški predstavi.

eljo, ko že tradicionalno na račun pridejo najmlajši, ki so tokrat

uživali ob spremljanju cirkuške predstave z ognjenimi baklami

in slastnimi palačinkami, ki so jih pričakale na koncu.

Sonček odprl vrata

Ksenija Glažar

Center Sonček Murska Sobota se je ob svetovnem dnevu cerebralne paralize pridružil številnim drugim centrom Sonček po Sloveniji in na dnevu odprtih vrat svoje delovanje predstavil širši javnosti.

V pestrem programu, ki se je odvijal na dvorišču centra, so zdaj že tradicionalno pekli langaše, zbrane je zabaval prekmurski

glasbenik Pištek, na ogled pa so postavili tudi številne izdelke, ki jih izdelujejo v centru in prodajajo na sejmi, prireditvah in v svojih prostorih. K sodelovanju so povabili še Društvo diabetikov Murska Sobota, ki je opravljalo meritve krvnega sladkorja in krvnega tlaka. Ob dnevu odprtih vrat so uporabnike in vodstvo centra obiskali mladi prostovoljci iz Slovenije, Litve, Hrvaške, Madžarske, Estonije in Romunije, ki so na mladinski izmenjavi v okviru programa Erasmus+ Mladi v akciji, prišle pa so tudi druge sorodne organizacije in osnovne šole iz Murske Sobotice.

Ob obeležitvi svetovnega dneva cerebralne paralize je po različnih slovenskih mestih potekal pohod z zelenimi baloni. Murskosoboški sončki so se udeležili pohoda in slovesnosti na Ptuj.

PLES NOČ ČAROVNIC
V DVORCU RAKIČAN
26., 27. IN 30. OKTOBER 2019
www.noccarovnic.si

26.10.
SIDDHARTA • MASSIMO
 NOCTIFERIA • TRIFRTALENADESEJT • NIPKE • SKOK

27.10.
GIBONNI • POSKOČNI MUZIKANTI
 URBAN • ISAAC PALMA • INES ERBUS • BLUE PLANET

30.10.
ALLE FARBEN • LUKA BASI • CHALLE SALLE
 O.S.D.S. • ROMANO GLAUSO • PEPSON • PERO LOVŠIN IN ŠPANSKI BORCI

ILUZIONISTIČNI SHOW • SREDNJEVEŠKI PROGRAM • ANIMACIJA ZA OTROKE
ČAROVNIŠKI POLET - ZIP-LINE • 2 ODRA • V VSAKEM VREMENU - OGREVAN ŠOTOR
 Predprodaja vstopnic poteka preko www.ris-dr.si in v Kavarni Dvorca Rakičan.

TERME 3000 - MORAVSKE TOPLICE
 SPA, HOTELS & RESORTS

Podroben program prireditve

Ples – noč čarovnic

Tridnevno dogajanje bodo dopolnjevale tržnice, in sicer lokalna, srednjeveška in s preostalimi izdelki. Manjkala ne bo niti pestra kulinarčna ponudba, saj bodo postregli z lokalnimi kulinarčnimi dobrotami, čarovniško razpoloženje pa pričarali s čarovniškimi napitki. Prireditev bo potekala ob vsakem vremenu.

SOBOTA, 26. oktober

Prireditev se bo začela v soboto, 26. oktobra, ko bodo v glasbenem večeru nastopili Siddharta, Massimo, Noctifieria in Trifrtalenadesejt ter na odru v ogrevanem grajskem šotoru Nipke in skupina Skok.

Grajski oder:

19.00–21.15 – Trifrtalenadesejt
 21.30–23.00 – Massimo
 23.15–0.45 – Siddharta
 1.00–2.30 – Noctifieria

Šotor:

19.00–21.45 – skupina Skok
 22.00–23.30 – Nipke
 23.45–3.00 – skupina Skok

NEDELJA, 27. oktober

Družine in otroci bodo na svoj račun prišli v nedeljo, 27. oktobra, saj bo za njih od 13. ure pripravljen bogat celodnevni srednjeveški program. Obiskovalci se bodo lahko med drugim pomerili v lokostrelstvu in mečevanju, si ogledali ognjeni šov z ognjenimi kreacijami in prižig grmade ter se zabavali v pestrem iluzionistično-čarodejskem programu. Zlasti atraktiven bo čarovniški polet z dvorca po jeklenici (zip-line), ob tem pa bo na obiskovalce čakalo še marsikaj drugega.

Program za otroke in odrasle:

13.00–18.00 – srednjeveški interaktivni program: vsakdanje življenje v srednjem veku, orožarstvo, mečevanje, srednjeveški plesi in delavnica, izdelava papirja itd., lokostrelstvo, plesni program, otroške čarovniške delavnice, poslikave obrazov
 14.00–18.20 – čarovniške predstave in triki
 16.00–21.30 – ognjeni šov/ognjena umetnost
 13.00–20.00 – čarovniški polet z dvorca
 13.00–0.00 – vrtiljak, vlakec, napihljiv tobogan itd.
 Tudi drugi dan festivalskega dogajanja ponuja bogat glasbeni program, saj bodo nastopili Gibonni z gostom Urbanom, Isaac Palma, Poskočni muzikanti, Ines Erbus in Blue Planet.

Grajski oder:

16.00–17.15 – Blue Planet
 17.20–18.20 – predstava »Sodni boji za presojo krivde čarovnice«; ognjeni šov – ognjene kreacije, prižig grmade in iluzionistični program
 18.30–20.30 – Isaac Palma
 20.30–21.15 – izbor naj čarovnice in ognjeni šov
 21.30–23.30 – Gibonni in gost Urban
 23.45–2.00 – Blue Planet

Šotor:

18.00–23.45 – Poskočni muzikanti
 0.00–1.30 – Ines Erbus

SREDA, 30. oktober

Festivalsko dogajanje se bo po dvodnevem premoru nadaljevalo v sredo, 30. oktobra, ob 15. uri.

Program za otroke in odrasle:

15.00–19.00 – srednjeveški interaktivni program: vsakdanje življenje v srednjem veku, orožarstvo, mečevanje, srednjeveški plesi in delavnica, izdelava papirja itd.

15.30–20.15 – čarovniške predstave in triki
 16.00–20.30 – ognjeni šov/ognjena umetnost
 15.00–20.00 – čarovniški polet z dvorca
 15.00–0.00 – vrtiljak, vlakec, napihljiv tobogan itd.

Grajski oder:

19.00–19.45 – Romano Glauso
 19.45–20.30 – ognjeni šov – ognjene kreacije, prižig grmade
 20.30–21.10 – Pepson
 21.30–22.30 – Challe Salle
 22.45–0.15 – Alle Farben
 0.30–2.30 – Pero Lovšin in Španski borci

Šotor:

19.00–23.45 – O.S.D.S.
 0.00–1.30 – Luka Basi

Krompirjeve počitnice – aktivne in zabavne

Natalija Kreft

Po dolgih poletnih počitnicah se otroci najprej razveselijo krompirjevih počitnic pred prvim novembrom. Tudi letos lahko v Mestni občini Murska Sobota izbirajo med številnimi dejavnostmi.

Pomurski muzej Murska Sobota

V soboto, 26. oktobra, ob 10. uri vabijo na ustvarjalno družinsko delavnico Mali pletarji z ogledom pletenih izdelkov z razstave in pletenjem zapestnice iz volne. Delavnica je plačljiva (2 EUR na družino).

Hiša Sadeži družbe Murska Sobota

Otroški tabor med krompirjevi počitnicami pripravljajo v Hiši Sadeži družbe Murska Sobota, in sicer od ponedeljka, 28. oktobra, do srede, 30. oktobra, med 9. in 12. uro. Potrebne so predhodne najave (na e-naslov hisa-ms@filantropija.org), saj je število mest omejeno.

Pokrajinska in študijska knjižnica Murska Sobota

Za malčke skrbi vse leto, saj vsako sredo ob 16.30 na mladinskem oddelku pripravljajo pravljčne urice, ki jih bodo izvedli tudi med krompirjevimi počitnicami v sredo, 30. oktobra. V soboto, 2. novembra, pa bo med 10. in 12. uro čas za knjižnico igrač v igralnici mladinskega oddelka.

Aktivne športne počitnice

»Športni program Hura, prosti čas je namenjen mladim od predšolskega obdobja do študija, ki želijo prosti čas po pouku, ob koncu tedna in med počitnicami preživljati v družbi vrstnikov na športnih površinah. S programom želijo mladim ponuditi kakovostno športno ponudbo, ki v ospredje postavlja množičnost, druženje in pestro ponudbo športnih vsebin. Zato smo se v Zavodu za kulturo, turizem in šport Murska Sobota že tretje leto odločili, da v času jesenskih počitnic, in sicer na OŠ III, športni program Hura, prosti čas organiziramo in izvedemo z različnimi športnimi vsebinami (atletika, gimnastika, namizni tenis, badminton itd.), ki jih približamo otrokom v starosti od sedem do deset let,« razloži koordinator aktivnih počitnic Goran Gutalj iz omenjenega zavoda. Program je vsako leto brezplačen, je pa število otrok omejeno, zato zbirajo predčasne prijave. Letos bo program potekal od ponedelj-

Otroci naj izkoristijo prosti čas v družbi sovrstnikov. / Foto: arhiv ZKTŠ Murska Sobota

Veliko je priložnosti tudi za osvajanje novih znanj. / Foto: arhiv Hiše Sadeži družbe Murska Sobota

ka, 28. oktobra, do srede, 30. oktobra, od 8.00 do 13.30. Podroben pregled aktivnosti je objavljen na spletni strani www.visitmurskasobota.si.

Mikk Murska Sobota

V času počitnic 29. in 30. oktobra vabijo tudi v Mikkov klubski prostor, kjer bodo predvajali risanke, ki jih dandanes že težko za-

sledimo na klasičnih televizijskih kanalih. Omenjajo palčka Smuka, Pipija in Melkijada, Stripyja, Ponča in Tora, Speedyja Gonzalesa in še številne druge. Tiste nekoliko

večje vabijo na Mikkovo halloween diskoteko, in sicer v četrtek, 31. oktobra, po 21. uri. »Ob polni luni tokrat tudi mrtvi vstanejo iz grobov in pridejo v Mikk strašit. Ker boste verjetno prestrašeni ob srečanju z mrtvimi, vam predlagamo, da se skrijete za različnimi maskami in ustvarjate veliko hrupa. V plesno podzemlje, kjer boste morali ostati do prihodnje pomladi, vas bo popeljal DJ Šnudd Dudl (Fankotoner), zbiratelj vinilk in eden ustanoviteljev varaždinskih funk groove večerov, ki se odvijajo že pet let. Čaka vas mešana glasba z ritmi funka, soula in disca, 7- in 12-palčne vinilke, digitalije in še marsikaj.«

RIS Dvorec Rakičan

Čarovniški dnevi bodo v ospredju tudi v RIS Dvorec Rakičan. Medtem ko bo v večernem delu 26., 27. in 30. oktobra čas za glasbene nastope na dveh odrih, bodo čez dan na prizorišču potekali ustvarjalne delavnice za najmlajše (izdelovanje okrasov, zabavne igre, čarovniške veščine) s srednjeveškim interaktivnim programom (prikaz vsakdanjega življenja v srednjem veku, orožarstvo, mečevanje, srednjeveški plesi), prikaz lokostrelstva, ognjeni šov, plesni program, zabavne in hudomušne igre, poslikave obrazov ter številne druge dejavnosti za mlade in mlade po srcu. Več o tridnevnem programu je objavljeno na spletni strani www.ris-dr.si.

Galerija Murska Sobota

Tudi Galerija Murska Sobota vabi, da otroci preživijo nekaj uric ustvarjalno. Tako so v torek, 29. oktobra, vabljeni med 10. in 12. uro na brezplačno počitniško likovno delavnico.

Sončen zaključek letošnje sezone

Natalija Kreft,
Melita Marič

Zadnji septembrski petek je bilo v mestu živahno. Zaključila se je namreč četrta sezona kulinaričnega festivala Sočna vilica.

V središču Murske Sobote se je zaključila četrta sezona kulinaričnega razvajanja. Na zadnji letošnji Sočni vilici so se obiskovalci pred Hranilnico prekmurskih dobrot razvajali ob dobrotah priljubljenih ponudnikov. Gud Street Food, Mr. Falafel, Zavod Na, Mojster Vafelj in Hranilnica prekmurskih dobrot so tokrat postregli z okusnimi, jesensko obarvanimi jedmi. Primerna letnemu času je bila tudi degustacija izdelkov iz jabolk in buč. Obiskovalci so lahko ob dobri hrani nazdravili z izborom vin pomurskih vinarjev, za ljubitelje piva je bilo na voljo goričko pivo Pier iz Pivovarne

Kuharji so poskrbeli za dobre okuse.

Pannonian Sailor. V popoldanskem času na Slovenski ulici ni samo dišalo po dobrotah, ampak je dogajanje popestrila živa glasba. Obiskovalci so na zadnji petek v septembru lahko prisluhnili legendarni domači rock skupini Špirit. Letošnja Sočna vilica je od pomladi do jeseni postregla z domačimi in tudi eksotičnimi okusi daljnih dežel. Jedi izpod rok različnih kuharskih mojstrov tudi v četrtni sezoni kulinaričnega razvajanja niso nikogar pustile ravnodušnega.

Organizatorji zadovoljni z obiskom

Na Zavodu za kulturo, turizem in šport Murska Sobota so z letošnjimi izvedbami več kot zadovoljni: »V četrtni sezoni se je šestih Sočnih vilic (ena je bila zaradi slabe vremenske napovedi odpovedana) udeležilo več kot 6000 obiskovalcev. Ponudniki so prodali več kot 5000 obrokov. Na dogodkih smo imeli vsakokrat tudi turistično informacijsko stojnico,

Sočno vilico je letos obiskalo več kot 6000 ljudi.

na kateri smo obiskovalce vabili na dogodke v mestu in Pomurju ter jih obveščali o preostali pestri ponudbi. Obiskovalcem smo večkrat ponudili tudi degustacijo domačih dobrot. Ob zaključeni četrtni sezoni tako lahko povemo, da smo s Sočnimi vilicami zadovoljni. Zlasti nas veseli, da so trgovci prisluhnili naši pobudi, da naj na dan Sočne vilice obiskovalce v svojih trgovinah razvajajo s posebnimi ugodnostmi in popusti.« Na zadnji petek so posebne ugodnos-

ti nudili trgovci Zavod Korak naprej, Simply the Best, Modni Studio BK, Urarstvo Huzjak, Touch of Fashion, Trgovina Wind in Trgovina Žabica. »Medtem ko še zbiramo vtise o zaključeni sezoni, smo z mislimi že pri organizaciji drugih dogodkov, ki se jih lahko veselimo v jesenskem in decembrskem času. Tako pripravljamo Osrednje prekmursko martinovanje, Miklošovo senje in začetek veselega decembra v mestu.«

»Trezi se senja? Nej, Trezino senje je!«

Natalija Kreft

Tudi letos 15. oktobra bodo mesto napolnili kramarji, rokodelci, trgovci in gostinci ter s Trezinim senjem oživili mestno jedro.

Ob Miklošovem senju je Trezino največji sejem v mestu, ki na enem mestu zbere več kot tristo ponudnikov iz Slovenije in tujine. Suha roba, suho sadje, sadike, izdelki iz blaga, medenjaki, domače klobase in mošt ter promocija društev in še marsikaj drugega, za vsakogar se

nekaj najde.

Zabava in druženje

Poseben del sejma je namenjen rokodelcem in mojstrom domače obrti, ki s svojimi spretnostmi dodajo vrednost temu sejmu. Za živahen utrip poskrbita nastopa glasbene skupine in domače godbe. Letos nas zabavajo skupina Avantura. Za širjenje zavesti o lokalni kulinariki poskrbijo vrli gostinci s svojimi dobrotami. Organizator Komunala Murska Sobota se skupaj z Zavodom za kulturo, turizem in šport Murska Sobota nadeja, da bo prenova Slovenske ulice še vsaj do Miklošovega

senja ostala v tolikšnem obsegu, da bodo sejem lahko izpeljali na ustaljeni lokaciji.

Sejem s tradicijo

Trezino senje v Soboti je eden izmed sejmov z najdaljšo tradicijo. Organizira se vsako leto 15. oktobra, ko goduje Sveta Terezija Avilska (1515–1582), španska karmeličanka, redovna prenoviteljica, mistikinja in svetnica, ki jo je papež Pavel VI. kot prvo žensko razglasil za cerkveno učiteljico. S tem je priznal posebno poslanstvo žensk, ki imajo nenadomestljivo vlogo v službi življenja in miru na Zemlji.

15. oktober 2019

8.00 – 18.00, Murska Sobota

Pričakuje vas več kot 350 ponudnikov, godba, skupina Avantura in še veliko več.

Vabljeni!

Vabljeni v središče Murske Sobote v torek, 15. oktobra, od 8. ure naprej. / Foto: Ksenija Glažar

Hram soboške učenosti praznuje 100 let

Aleksandra Grah,
Melita Marič

Gimnazija Murska Sobota v letošnjem letu obeležuje stoletnico obstoja. Ob tem jubileju se bo do konca leta zvrstilo kar nekaj pomembnih dogodkov.

V preteklem šolskem letu so častitljivo obletnico že obeležili z razstavami, medgeneracijskim srečanjem, okroglimi mizami, umetniškimi dogodki, koncertom glasbenikov – nekdanjih dijakov, kavarniškim večerom, številnimi športnimi dogodki itd. V septembru so nato izvedli kiparsko kolonijo in zatem javnosti slovesno predstavili tri kipe, ki simbolizirajo poslanstvo gimnazije: družboslovje, naravoslovje, šport in kot celota umetnost. V petek, 18. oktobra, bo za gimnazijo poseben dogodek, saj bo ob 18. uri slovesna akademija ob stoletnici te izobraževalne ustanove, na kateri se bodo, kot nam je pojasnil koordinator dejavnosti mag. Tomi Bušinški, spomnili na sto let šole: »Pogledali bomo na danes in na vizijo prihodnosti.« Nastopajoči bodo dijaki gimnazije. »Ker je vstop na dogodek mogoč le s predhodnimi vabili, smo se odločili, da akademijo ponovimo, in sicer bo ponovitev v soboto, 19. oktobra. Zanj bodo brezplačne vstopnice na blagajni Gledališča Park na voljo od 8. oktobra. V ponedeljek, 21. oktobra, bomo v murskosoboški knjižnici odprli razstavo nekdanjega dijaka Ivana Borka.«

Gimnazija Murska Sobota je izobrazila številne posameznike, ki so kasneje ustvarili zelo uspešne kariere.

Razglednična dopisnica je bila oblikovana na podlagi razglednice, ki jo hrani Pomurski muzej Murska Sobota.

Slavnostno srečanje generacij

Praznovanje se bo nadaljevalo v soboto, 26. oktobra, ko bo

na šoli srečanje generacij. Nanj so povabili vse nekdanje dijakke in dijakinje, ki so se lahko prijavili do 7. oktobra. Kot nam je

še zaupal koordinator dejavnosti, pričakujejo veliko udeležbo. »Ponosni smo na gimnazijo danes, nanjo pa so lahko

ponosni vsi Prekmurci, četudi niso njeni dijaki, in na detstvo, da smo v Murski Soboti izobraževalno ustanovo na ravni gimnazije dobili dva meseca po združenju prekmurskih Slovencev z matično domovino,« je še povedal Bušinški.

Gimnazija z jubilejno dopisnico

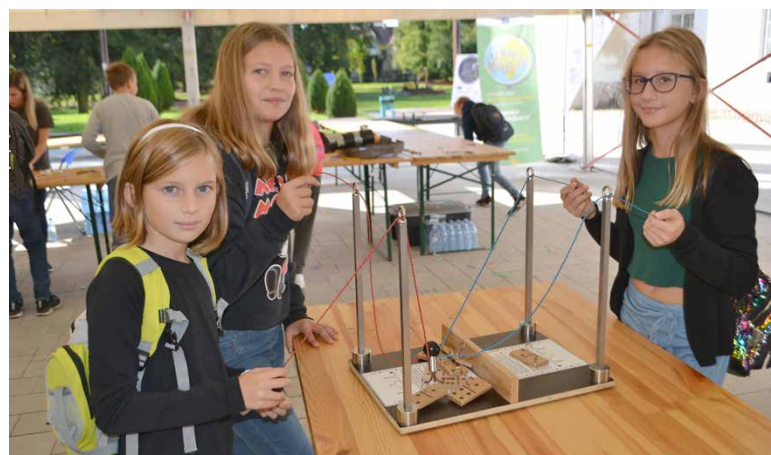
Pošta Slovenije je ob častitljivem jubileju murskosoboške gimnazije v septembru izdala dopisnico, s katero je obeležila okroglo obletnico te izobraževalne ustanove. Poleg razglednične dopisnice, ki jo je oblikoval Edi Berk, je v uporabi tudi priložnostni poštni žig. V štiribarvnem ofsetnem tisku so jo v nakladi 2100 primerkov natisnili v zagrebški Agenciji za komercialno djelatnost. Dopisnica bo v prodaji do 27. septembra 2020. »Ob stoletnici prelomnih dogodkov je namen izdaje priložnostne znamke tudi ta, da se zlasti pri Prekmurcih obnovi zavedanje, da je mogoče pravilno državotvorno dojemati in vrednotiti dogajanja v svetu in doma v povezavi z Gimnazijo Murska Sobota, ki najsposobnejše in najambicioznejše prekmurske mladostnike vzgaja in izobražuje v slovenskem svetovljanskem duhu. To zavedanje je dozorelo že pred sto leti,« je ob izdaji med drugim zapisal ravnatelj Roman Činč.

Znanstveni šov v mestu

Aleksandra Grah

Mestni park in Soboški grad sta pokala od znanosti, saj se je tam odvijal Festival znanstvene ustvarjalnosti.

Na »Soboti v petek« so obiskovalce, željne novega znanja, na zunanji grajski ploščadi pričakali samostojni eksperimenti, v šotoru so potekale interaktivne delavnice naredi sam. Poleg koticke EU so bile predstavljene tudi optične prevare in pot pod oboki grajskih zidov. Tudi ljubljanska Hiša eksperimentov je tako za en dan zamenjala domovanje in se preselila pred grad. Dogajanje je

V žerjavu za dva so se preizkusile šestošolke Alina, Chiara in Luna.

postreglo s številnimi znanstvenimi dogodivščinami, kjer so, kot je povedal Borut Likar iz Hiše eksperimentov, skušali znanost prikazati na interaktiven način. Pravi znanstve-

ni šov se je odvijal v Mikkovi dvorani, kjer so si mladi šolarji ogledali številne mini znanstvene eksperimente in jih tudi sami preizkusili. Osnovnošolci Eva, Lučka, Žiga in Keanu so se

podali na pot znanstvene dogodivščine plinologije in preverili, kaj se zgodi z rokavico v stekleni posodi in zraku. Ugotovili so, da jo je bilo zaradi fizikalnih zakonov nemogoče izvleči, in ob tem zelo uživali. Kot so povedali, bodo nekaj nezahtevnih eksperimentov ponovili še doma.

Najpomembnejše dobro sodelovanje

V žerjavu za dva so se preizkusile šestošolke Alina, Chiara in Luna. Pri tej igri sta najprej Alina in Chiara z vlečenjem in popuščanjem posameznih vrvi na vsaki strani premikali dvigalo na vse strani. Luna, ki je bila sprva opazovalka, je ugotovila, da žerjav zahteva kar nekaj vaje. Dekleta so se po izvedbi eksperimenta prepričala, da je

najpomembnejše dobro sodelovanje. Prihodnjič jim bo stvar stekla kot po maslu. Oziroma kot je dodala Alina: »Če smo dober tim, gre vse lažje.« Podobno so bile nad kotalečim se pisalom navdušene Ema, Nuša in Tia, ki so na posebni tabli s kroglico izrisovale različne motive. Trik se je skrival v ujetem železovem prahu, skritem v tablici, kroglica pa je bila magnetna. Ko se je kotalila po tabli, so ji sledila zrnca železovega prahu in izrisovala podobe. Dan je ponujal ogromno zanimivih znanstvenih zanimivosti, ki so si jih ogledali številni obiskovalci, od držnih eksperimentov do znanstvenih dogodivščin, interaktivnih razstav in še marsičesa, ki so mesto za en dan spremenile v pravi znanstvenoraziskovalni center.

GMT proslavil uspešno delo

Aleš Cipot

Skupina GMT je v logističnem centru na Noršinski ulici pripravila druženje z dobavitelji, kupci in zaposlenimi.

V spremljevalnem programu so nastopili mojster vragolij na motorju Rok Bagoroš, avtomobilski voznik relija Luka Marko Grošelj, motokrosist Klemen Gerčar in nogometaši Mure, z večernima nastopoma sta se jim pridružila še Natalija Verboten in Danijela Marinović, kot uvod v večerna koncerta pa so obiskovalci uživali še pirotehničnem šovu. Manjkale niso niti vodene zabavne vsebine za najmlajše. Vendar v ospredju niso bile samo adrenalinska zabava ter preostale vsebine za oči in ušesa, saj se je na dogodku uspeš-

no predstavilo več kot šestdeset dobaviteljev GMT-ja iz celotne Evrope, kar je zelo zadovoljilo organizatorje in dobavitelje. V pestrem programu je uživalo približno 2600 obiskovalcev, veliko sreče so imeli tudi z ugodnimi vremenskimi razmerami.

Mehaniki dobili akademijo

Na dogodku so odprli Avto akademijo, neformalno izobraževalno ustanovo, ki bo skrbela za tehnično izpopolnjevanje mehanikov po konceptih in pravilih, ki jih že dolgo predpisujejo proizvajalci avtomobilov znotraj mrež pooblaščenih servisov. Na lokaciji logističnega centra na Noršinski ulici bo to prva tovrstna izobraževalna ustanova v Sloveniji. V enem letu bodo pripravili več kot trideset izobraževalnih dogodkov, na katerih se bo po

Dogodek je potekal v sproščenem vzdušju.

predvidevanjih zbralo blizu tisoč udeležencev, zlasti mehanikov, ki so danes prikrajšani za tovrstna izobraževanja. Zelo pomembno je namreč, da se mehaniki udeležujejo takšnih izobraževanj zaradi zagotavljanja

znanja in kakovosti vzdrževanja motornih vozil, diagnostike in odprave napak na vse bolj tehnično zahtevnih vozilih.

Želja in načrt skupine GMT sta bila, da dosežejo sto milijonov evrov konsolidiranih

prihodkov. Cilj bodo izpolnili v letošnjem letu. S povprečno desetodstotno letno rastjo ter s prevzemi družb I.S.T. v Sloveniji in AR Regnemer v Avstriji je skupina GMT utrdila vlogo vodilnega trgovca z mazivi in rezervnimi deli v regiji. Z odprtjem logističnega centra v Murski Soboti septembra 2017 so zagotovili dvajset novih delovnih mest, hkrati so prodajo razširili na nove trge in povečali ponudbo. Logistični center danes posluje s polno zmogljivostjo, v skupini pa načrtujejo širitev za dodatnih 3000 kvadratnih metrov.

V skupini GMT je danes že več kot 450 zaposlenih, ki svoje delo opravljajo v 57 poslovalnicah v Sloveniji in sedemnajstih poslovalnicah na Hrvaškem, sedeže podjetij pa imajo v Avstriji, Srbiji in Bolgariji.

Podjetniki, pozor! To je za vas brezplačno ...

Ksenija Glažar

Točka SPOT svetovanje Pomurje in Pomurski tehnološki park bosta v jesenskem času izvedla več brezplačnih izobraževanj in delavnic za podjetnike.

- 22. in 23. oktobra bo v dvorani PGZ Murska Sobotna dvodnevno usposabljanje Spletna trgovina od A do Ž. Udeleženci se bodo na delavnici naučili, kako odpreti spletno trgovino, ob tem pa bodo spoznali aktivnosti digitalnega marketinga po vzpostavitvi spletne trgovine. Andraž Gavez bo predstavil primer spletne trgovine MojaČokolada.si ter iz prve roke ponudil odgovore na vprašanja, kaj vse podjetnike čaka pri delu s spletno trgovino in na kaj je treba biti pozoren.
- 22. in 24. oktobra bo v prostorih OOOZ Murska Sobotna sledilo dvodnevno usposabljanje Notranja moč podjetnika – sodobnega voditelja. V poslovnem svetu neprestano stopamo v odnose, in to ne glede na dejavnost, psihološko strukturo in starost. Veliko bolje jih vzpostavljamo, če poznamo samega sebe, svoje prednosti in tudi senčne plati svoje osebnosti, če znamo ljudi navdihniti, smo prepričljivi, vzorniki, zdravo samozavestni, samokritični in sočutni.

Nameni brezplačnih izobraževanj, delavnic in seminarjev so razvoj podjetniškega potenciala v regiji, krepitev znanja, veščin in kompetenc sodelujočih ter spodbujanje podjetniške kulture v regiji. / Foto: Pixabay

- 5. in 11. novembra bo v dvorani PGZ Murska Sobotna dvodnevno usposabljanje ABC financ. Udeleženci delavnice se bodo seznanili z osnovami finančnega odločanja in temelji, ki so potrebni za kompetentne odločitve podjetnika.
- Konec novembra, natančneje 27. novembra, organizirajo enodnevno delavnico Praktična uporaba davčne zakonodaje in novosti za leto 2020, ki pa bo potekala v prostorih OOOZ Gornja Radgona. Kot se razvija gospodarstvo, se razvija in spreminja tudi davčna zakonodaja. Na delavnici bodo predstavili

novosti in spremembe na področju obdavčitve dohodkov fizičnih oseb ter tudi pri obdavčitvi gospodarskih subjektov. Podrobnejše informacije o brezplačnih izobraževanjih točke SPOT Pomurje so objavljene na www.spotpomurje.si

Želite ustanoviti podjetje?

Iris Lanščak izpostavi še nov projekt Podjetno nad izzive Pomurja (PONI Pomurje), ki ga bo prihodnje leto izvajal Razvojni center Murska Sobotna. Projekt je namenjen vsem, ki želijo ustanoviti podjetje. V okviru projekta bodo udeleženci v času štirimes-

ečne zaposlitve ob pomoči mentorjev razvijali poslovno idejo in tako prejeli ključna znanja s področja podjetništva, ki jih potrebujejo ob vstopu na samostojno podjetniško pot. Projekt bo podrobneje predstavljen v eni izmed prihodnjih števil.

O digitalizaciji podjetja

Marjetka Jakob iz Pomurskega tehnološkega parka vabi še na promocijsko-motivacijski dogodek Kako do nepovratnih sredstev za digitalizacijo vašega podjetja, ki bo v okviru programa SIO 2018–2019 potekal 18. oktobra ob 9.00 v sejni sobi

Pomurskega tehnološkega parka in bo prav tako brezplačen. Delavnico o pomenu digitalizacije podjetij in možnostih za pridobitev nepovratnih sredstev za digitalno transformacijo podjetja organizirata Pomurski tehnološki park in Digitalno inovativno stičišče Slovenije. Udeleženci bodo spoznali učinkovite korake za izboljšanje digitalnih kompetenc in načine uvajanja digitalizacije v podjetje. Namenjena je mikro, malim in srednjim podjetjem, ki se zavedajo pomena digitalizacije za zagotovitev dolgoročnega obstoja in poslovne uspešnosti podjetja. Sicer pa v Pomurskem tehnološkem parku vse leto organizirajo različne dogodke s tematikami, ki jih predlagajo podjetja, torej gre za aktualne vsebine, ki podjetjem koristijo pri delu. »Podjetjem prav tako pomagamo s programom SIO 2018–2019. Ciljna skupina so potencialni podjetniki, obstoječa start-up podjetja in tudi scale-up podjetja. Vsi navedeni lahko koristijo storitve mentoriranja in strokovnega svetovanja z različnih področij,« pojasni Marjetka Jakob. V tehnološkem parku so na voljo tudi proizvodni in pisarniški prostori: trenutno so na razpolago tri pisarne z 12 m² površine in tri delavnice s po 104 m² površine v Murski Soboti. Pisarniške kapacitete so podjetjem na razpolago tudi v Ljutomeru.

Odločilen je bil pogled v Abu Dabiju

Ksenija Glažar

Podjetje Medicop, izdelovalec medicinske opreme in opremljevalec reševalnih vozil, je v murskosoboški Severni obrtno-industrijski coni v začetku oktobra slavnostno odprlo nove poslovno-proizvodne prostore.

Ti se raztezajo na površini 6300 kvadratnih metrov, skupaj z novo opremo pa so vredni 7,5 milijona evrov. Projekt je z 900.000 evri sofinanciralo ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo.

Objekt ni bil le želja, ampak nuja

Medicop, ki ima več kot štiridesetletno tradicijo, sta ustanovila starša zdajšnjega lastnika in generalnega direktorja podjetja Petra Podlunška. »Oče in mama, Zdenka in Aleksander, ustanovitelja današnjega podjetja Medicop, pred štiridesetimi leti o medicini oziroma medicinskih aparatih ni sta vedela prav ničesar. Imela pa sta neomajno voljo ter zlasti veliko poguma in prave prijatelje. Prijatelje, ki so jima odprli svet, v katerega sta vlagala vse,« je na slavnostni otvoritvi povedal Podlunšek. O nujnosti širitve poslovnih prostorov se je z očetom pogovarjal že pred sedmimi leti. »Ko sva premlevala številke, sva ugotovila, da sodoben objekt ni le želja, ampak nuja za razvoj podjetja v prihodnje,« je povedal in pojasnil, da je dodatno motivacijo za ta korak dobil na dirki Red Bull Air Race. »Na obali Abu Dabija sem se ozrl po okoliškem pesku, na katerem so zrasle mogočne poslovne stavbe – in ta pogled je bil odločilen. Če so tam zmogli zgraditi imperij sredi puščave, smo tudi mi sposobni stopiti na novo pot,« je povedal Podlunšek. Prvo lopato so v zemljo zasadili julija lani, natanko čez eno leto pa začeli s selitvijo v nove prostore. »Selitev je bila izjemen logistični podvig, saj delo ni smelo zastati niti za dan,« je še dodal generalni direktor.

Stavijo na kakovost

Podjetje se je po razpadu Jugoslavije znašlo na veliki preizkušnji, saj so izgubili precejšen delež trga. Obrniti so se morali na zahod. Ker so tam tekmovali z najboljšimi, so tudi postali eni najboljših. V zadnjih letih so s širitvijo na tuje trge doživeli velik razvoj. Imajo dve diviziji: za izdelavo medicinskih aparatov in za opremljanje specialnih vozil, zlasti reševalnih. Medicop je danes navzoč na več kot šestdesetih trgih sveta, kjer ima čez sto distributerjev, vsi njihovi aparati pa so plod domačega znanja oziroma razvojniki njihovega podjetja.

Objekt, ki stoji na površini, ki meri 6300 kvadratnih metrov, in s katerim bodo zmogljivosti povečali za več kot polovico, je stal 6,6 milijona evrov, skupaj z opremo pa 7,5 milijona. Projekt je z 900 tisoč evri sofinanciralo ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo.

Slavnostni trak so ob uradni otvoritvi objekta prerezali murskosoboški župan Aleksander Jevšek, generalni direktor Medicopa Peter Podlunšek in minister za gospodarski razvoj in tehnologijo Zdravko Počivalšek.

V podjetju imajo 98 zaposlenih, v zadnjem letu so jih zaposlili devetnajst. Kot pravi izvršni direktor podjetja Tadej Ružič, težav s kadrom nimajo.

Po ocenah kupcev in konkurentov se Medicop uvršča med najboljših pet podjetij na tem področju na svetu, po lastnih raziskavah pa jim je kar 83 odstotkov strank prisodilo najvišjo oceno.

Podjetje v ospredje postavlja kakovost, zato je vsako reševalno vozilo projekt zase. Cilj ni količina, temveč izdelki za najzahtevnejše kupce. Tudi v prihodnje stavi na kakovost, varnost in lastno blagovno znamko.

Trenutno 98 zaposlenih

V podjetju imajo 98 zaposlenih. Obljubo ob pridobitvi državne pomoči, da bodo do leta 2022 zaposlili 23 novih delavcev, so že skoraj uresničili, saj so jih v zadnjem letu zaposlili devetnajst. Po besedah izvršnega direktorja podjetja Tadeja Ružiča težav s kadrom nimajo. Veliko pove podatke, da se k njim na delo vozijo tudi z drugih koncev države.

Spodbuda za druge investitorje

Slavnostne otvoritve se je udeležil minister za gospodarski razvoj in tehnologijo Zdravko Počivalšek, ki je pohvalil inovativno in razvojno naravnost podjetja. Naložbo podjetja vidi kot dober signal drugim investitorjem, da je Prekmurje pripravljeno sprejeti nove investitorje. Pojasnil je, da je cilj zakona o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja v tem, da bi vse dele države enakomerno razvijali. Stopnja brezposelnosti v Pomurju je še vedno nad slovenskim povprečjem, zato je minister vesel, da bodo zaposlili nove delavce. Zbrane je pozdravil tudi župan Aleksander Jevšek, še zlasti obrtnike, zaradi katerih, kot pravi, Pomurje raste in postaja vse bolj prepoznavno ne le v Sloveniji, ampak tudi v tujini. Dodal je še, da so v tej obrtni coni lani prodali zadnjo parcelo. »V naslednjih mesecih začneta z gradnjo dva podjetnika. V naslednjem letu iz dogovora za razvoj regije vlagamo v obrtno cono milijon evrov za zgraditev nove infrastrukture. Prav tako že prostorsko urejamo drugo in tretjo fazo obrtne cone, zato menim, da se bo ta pot, ki smo ji danes priča, v prihodnje še nadaljevala,« je povedal župan.

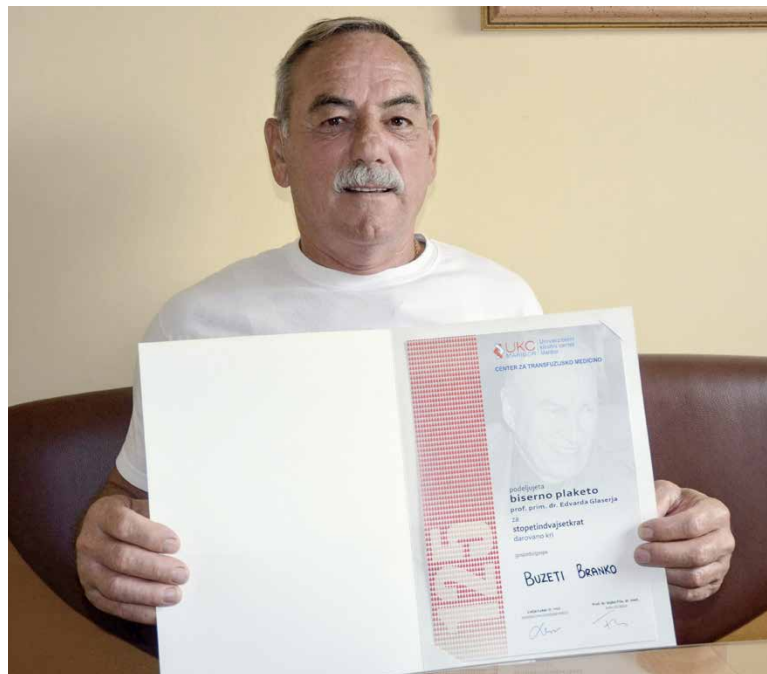
»Na obali Abu Dabija sem se ozrl po okoliškem pesku, na katerem so zrasle mogočne poslovne stavbe – in ta pogled je bil odločilen. Če so tam zmogli zgraditi imperij sredi puščave, smo tudi mi sposobni stopiti na novo pot,« je povedal Peter Podlunšek.

Bakovčar, ki s krvjo rešuje življenja

Karlo Vratarič

V murskosoboški občini je kar osemnajst oseb, ki so kri darovale že več kot stokrat. Med njimi je tudi Branko Buzeti iz Bakovcev.

Ker je kri najpomembnejša telesna tekočina, krvodajalstvo štejemo med plemenita dejanja. Buzeti je redni krvodajalec, ki je avgusta letos daroval že 125. vrečko krvi. Ob tem pove, bi bila ta številka še mnogo večja, okoli 150, a je vmes bil zaposlen pri delodajalcih, ki niso imeli posluha za krvodajalce, nekaj časa, ko ni imel službe, pa je opravljal različna dela v Avstriji. In kako se spominja dneva, ko je prvič dal kri? »To je bilo v vojski leta 1976. Služil sem jo na Reki in z darovanjem krvi si dobil dva dni dopusta. Tako sem v Karlovcu med

»Darovanje krvi je humano dejanje, ki lahko pomaga drugim in velikokrat tudi reši življenje.«

služenjem vojske dvakrat daroval to dragoceno tekočino.« Branko je le eden od osemnajstih krvodajalcev iz naše občine, ki so kri darovali več kot stokrat. Čeprav

jo daruje z veseljem, ga moti, da kot redni krvodajalec nima nobene pravice ali privilegija ob obisku zdravnika, recimo da bi prej prišel na vrsto. Tudi sicer opaža,

da se mladi ne odločajo za darovanje te pomembne tekočine, kar je najbrž posledica tega, da je namesto dveh kot nekoč danes prost le en dan.

Nagovoril tudi ženo

In kaj bi svetoval nekemu, ki se odloča, da bi postal krvodajalec? »Vsakdo se odloča sam, v krvodajalstvo ne moreš nikogar prisiliti. Veliko jih hodi v sosednjo Avstrijo, kjer prejmejo plačilo. Je pa to humano dejanje, ki lahko pomaga drugim in velikokrat tudi reši življenje, kar pa za prodajo krvi in plazme v sosesčini ne moreš reči,« pravi Branko. Kot redni krvodajalec ima pred sabo samo še nekaj let tega poslanstva, saj lahko kri darujemo le do 65. leta, je pa v »ta posel« pred časom vpeljal ženo. Tako zdaj kri skupaj darujeta vsake štiri mesece, kot je to dovoljeno za ženske, čeprav bi jo lahko Branko daroval na tri

mesece. Pogreša še druženje po darovanju, ki so ga pred leti ukinili. »V prostoru poleg ambulan-te je bila manjša kuhinja, kjer si lahko z drugimi krvodajalci pojedel klobaso ali hrenovko ter nekaj popil. Zdaj dobimo potrdilo, s katerim dobiš obrok v jedilnici, a ga mnogi ne izkoristijo, saj je druženje krvodajalcev izgubilo pravi čar.« Njegovo kri so velikokrat nudili bolnikom, okoli datuma, ko lahko spet daruje, ga pogosto pokličejo, če lahko pride karseda hitro, v spomin pa se mu je vtisnil prav poseben dogodek. »Ko sem prišel, so mi rekli, da je nujno, in sem lahko preskočil vrsto. In pri izhodnih vratih me je pričakal moški, ki se mi je zahvalil, saj sem pravkar daroval kri za njegovega otroka. Odlično, hvala bogu, sem najprej pomislil.«

Ribiška družina praznovala 60 let

Geza Grabar

Najzaslužnejšim ribičem so podelili priznanja, najvišje sta prejela Zoran Vidic in Ludvik Števančec.

Letošnje leto je za murskosoboško ribiško družino jubilejno, saj je maja minilo natanko šest desetletij od njene ustanovitve. Praznik so počastili nedavno na priložnostni slovesnosti pri

domu ob Soboškem jezeru.

Številne spremembe, a poslanstvo ostaja enako

Zgodovinski prerez družine, ki danes šteje okrog štiristo članov, je predstavil predsednik Aleš Horvat. Poudaril je, da so se v tem obdobju zgodili številni mejniki in prelomnice, menjali so se ljudje, a poslanstvo ribičev – varovanje narave, skrb za zdravo in čisto vodo ter ohranjanje življenja v njej, je ostalo enako. Leta 1974

so zgradili ribiški dom, ki je bil pozneje večkrat dozidan. Kot zanimivost velja omeniti, da so člani Ribiške družine Murska Sobota (RD Murska Sobota) v šestdesetih letih delovanja v vode oziroma v 25 ribolovnih revirjev s skupno vodno površino čez 310 hektarjev, ki jih upravljajo na območju murskosoboške upravne enote, spustili čez sto ton rib, izvedli so več kot petsto delovnih akcij in intervencij ter opravili nekaj deset tisoč ur prostovoljnega dela. Ribiški čuvaji so opravili več kot tisoč kilo-

metrov obhodov voda. Poleg 23 stoječih voda oziroma gramoznic so poleg reke Ledave tesno povezani zlasti z reko Muro, saj upravljajo 88 hektarjev ribolovnega revirja te reke.

Nov veter v jadra

Želja članov družine je, da bi v svoje vrste pritegnili še več mladih, kar jim tudi uspeva. Po več letih so letos organizirali dvodnevni ribiški tabor za mlade ribiče, ki se ga je udeležilo 26 mladih. Tudi vaje vodenja družine so prevzeli zagnani mladi ribiči, zato je pričakovati, da si bo RD Murska Sobota spet povrnila nekdanji lesk, ko so iz njihovih vrst prihajali celo državni ribiški prvaki. Ob skrbi za okolje in vodni življ se ribiči namreč udeležujejo tudi športnih ribiških tekmovanj. Ribičem je ob obletnici čestital ter se jim za skrb za naravo in življenje v vodi zahvalil župan dr. Aleksander Jevšek, ki jim je ob jubileju podelil posebno priznanje občine. Povedal je, da mestna občina z ribiško družino dobro sodeluje. Tako so ribiči ob Soboškem jezeru, ki obsega kar osemdeset hektarjev vodne površine, dobili prostor za delovanje in sobivanje z vodnimi športi. Občina pripravlja odlok o plovnem režimu na jezeru in pri tem na ribiče niso pozabili.

Ob jubileju je Ribiška zveza Slovenije murskosoboški družini podelila jubilejno listino. Prejeli so jih tudi posamezni člani, in sicer za 50 let Andrej Šalika, za 40 let Milan Kerec in Janez Lukač, za 30 let Franc Pucko, Štefan Baranja in Emil Zelko, za 20 let pa Jože Novak. Red za ribiške zasluge tretje stopnje za dolgoletno aktivno sodelovanje z ribiško družino so prejeli Štefan Černjavič, Milan Hari, Dejan Bukovec, Simon Čiček, Boris Štefanec, Aleš Horvat in Mihael Gjergjek. Red za ribiške zasluge druge stopnje je prejel Borut Praček, red prve stopnje pa Franc Šeruga in Štefan Gjergjek. Najvišje priznanje zveze, plaketo Ivana Franketa, sta prejela Zoran Vidic in Ludvik Števančec.

Nagrajenci Ribiške družine Murska Sobota, ki so pomembno sooblikovali razvoj ribištva.

35 let bakovskih upokojencev

Aleksandra Grah

V bakovskem društvu upokojencev so zelo aktivni.

Društvo, ki trenutno šteje 277 članov, je bilo registrirano 5. junija 1984. Njegov prvi predsednik je bil Franc Obal, ki je na čelu društva ostal do leta 1989, ko je zaradi bolezni predsedovanje predal Kristini Jančar. V vlogi predsednice je delovala osemnajst let. Januarja 2007 je funkci-

jo predsednice prevzela Marija Kočar, ki je na slovesnosti podrobneje predstavila poslanstvo in razvoj tega društva. »Za uspešno delovanje je poleg predsednika potrebna še skupina članov, ki so aktivni v organih društev in posameznih dejavnostih po interesnih skupinah. Sodelovati je treba z drugimi v lokalni skupnosti, zlasti pa vključevati mlajše generacije upokojencev ter se boriti proti prezrtosti starejših, njihovi vdaji v usodo in osamitvi,« je med drugim povedala.

Obletnico so še pred proslavo v vaškem domu obeležili še s športnim srečanjem in druženjem s prijateljskimi društvi.

Društvo se je v preteklem obdobju okrepilo z novimi člani. Na začetku je bilo članov in članic 133, največ jih je bilo 310 v letu 2013, po tem letu pa se je to število začelo zmanjševati, trenutno jih štejejo 277. Najstarejša članica šteje častitljivih 96 let, najstarejši član pa 91 let. »Pravijo, da je v slogi moč. Da je res tako, pričajo številna udeleževanja v preteklih letih,« med drugim pove Kočarjeva o upokojencih, ki so aktivni v številnih sekcijah.

Lahko branje, odlično spoznanje

Ksenija Glažar

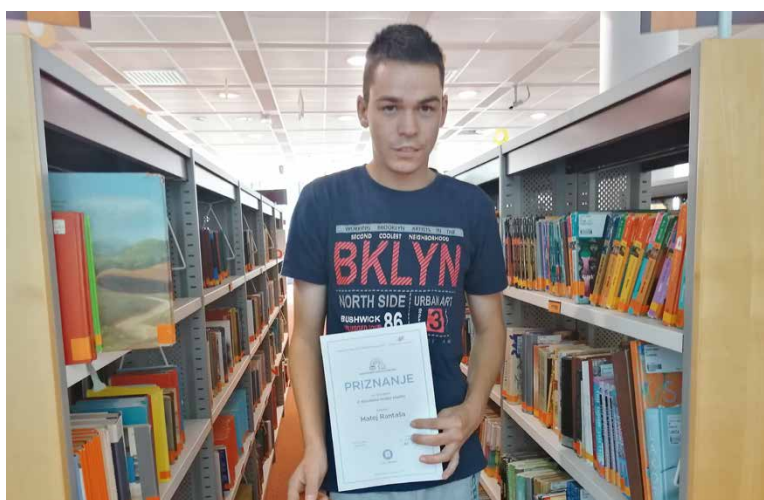
Pokrajinska in študijska knjižnica Murska Sobota je letos že drugič povabila k udeležbi pri Karolinini bralni znački. Letos je značko osvojilo kar 59 bralcev.

Karolinina bralna značka je nastala lani v okviru projekta Bralne vezi ter v sodelovanju Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota in Varstveno-delovnega centra Murska Sobota. Bralcem, ki tež-

je berejo, omogoča pravico dostopa do kulture, literature in informacij v razumljivi obliki. V knjižnici so na mladinskem oddelku izbrali posebno polico in jo poimenovali Lahko branje, na njej pa so knjige za vse, ki težko berejo in težje razumejo navadno besedilo.

Nekateri prebrali že vse knjige

Letos je Karolinino bralno značko osvojilo kar 59 bralcev, ki so na zaključni prireditvi prejeli priznanja in darilce. Sodelovali so varstveno-delovni centri iz Pomurja in center Želva, OŠ IV

Bralci so prebrali po dve prozni deli in pesem iz pesniške zbirke.

Murska Sobota ter centra Naprejš in Sonček Murska Sobota, ki so se redno udeleževali bralnih uric v knjižnici. Kot pravi Metka Ce-

lec iz murskosoboške knjižnice, so z odzivnostjo zelo zadovoljni, saj se je število bralcev v tem letu zelo povečalo. Lani je bralno značko osvojilo 28 bralcev, letos kar enkrat več. Kot opaža, so nekateri že prebrali vse knjige lahkega branja, ki so na voljo v knjižnici. Veseli jih, da po knjigah s te police posegajo tudi osnovnošolci in drugi obiskovalci knjižnice. Zbrane je nagovorila Karolina Kolmanič, po kateri je bralna značka poimenovana, in med drugim pojasnila, da je bila med pobudniki te bralne značke v Prekmurju. Bralce je seveda tudi iskreno pohvalila.

Pesmi kot terapija

Geza Grabar

Marcel Baranja in Sandi Horvat, člana Romskega akademskega kluba, sta izdala skupno pesniško zbirko.

Kot je poudaril Marcel Baranja, je koncept o dejanski izdaji tovrstne pesniške zbirke nastal spontano, ob kavi. Sicer nikoli ni imel namena izdati pesniško zbirko, saj so pesmi zanj predstavljale terapijo, ki naj bi ostala za štirimi stenami. »Razlog, da svoje pesmi delim s svetom, je bil med drugim tudi fantastičen odziv na literarnih natečajih, ki je bil podkrepjen s priznanji in pohvalami. Zdaj se zavedam,

da moje pesmi lahko pomagajo tudi drugim, ne samo meni,« je še povedal študent arhitekture. Drugi avtor je Sandi Horvat, novinar in voditelj na RTV Slovenija, ki je lani izdal knjižni prvenec »Preprosto enostavno: čas je za spremembe«. Letos sta mlada umetnika združila moči in v pesniški zbirki zbrala petdeset pesmi. Marcel v pesmih največkrat opisuje sebe, svoja čustva in splošno doživljanje sveta: »Včasih pišem o ljudeh okoli sebe, včasih iščem ravnotežje med obstoječim in idealnim svetom. Odvisno. Sicer vedno izhajam najprej iz sebe. V poeziji ni pravil, prav tako ne v umetnosti. Na papir po navadi dam odvečno breme, ki se nabira v meni.« Kot je še povedal, sta v zbirki »V senci svetlobe« za-

Pesniška zbirka je izšla v okviru projekta, ki ga je sofinanciralo ministrstvo za kulturo, in v sodelovanju z romskim društvom Romnji iz Dolge vasi.

jela obdobje v življenju, ki je izoblikovalo njuni osebnosti, kajti »to so avtentične, osebnoizpovedne pesmi, ki so močno čustveno podkrepjene. To so pesmi z osebnostjo«.

Srečanje mladinskih pisateljev

Aleksandra Grah

Festival Oko besede je v Murski Soboti ponovno ponudil bogat program in simpozij kot osrednji strokovni dogodek vsakokratnega srečanja slovenskih mladinskih pisateljev.

Gre za dogodek, na katerem se zberejo pesnice in pesniki, pisateljice in pisatelji, kn-

jižničarke in knjižničarji, urednice in uredniki ter raziskovalke in raziskovalci s področja mladinske književnosti. Festivalski dogodek, ki ga od leta 1996 pripravlja revija Otrok in knjiga oz. njena urednica Darka Tancer-Kajnih, je zasnovan tako, da v prvem delu povabljeni referenti z zornega kota svoje stroke predstavijo dognanja o simpozijski temi, v poznejšo razpravo pa se vključijo še preostali udeleženci. Letos so razpravljali o liku staršev v sodobni mla-

V Murski Soboti so med drugim razpravljali o liku staršev v sodobni mladinski književnosti.

dinski književnosti, razprava je dala nove simpozijske referate, ki bodo objavljeni v reviji Otrok in knjiga. Eden izmed festivalskih dogodkov je bila tudi okrogla miza, ki je bila posvečena problematiki avtorskih in sorodnih pravic s stališča avtorja. Na festivalu so v Gledališču Park podelili tudi večernico, nagrado za najboljšo mladinsko literarno delo minulega leta, ki jo je letos prejel Andrej E. Skubic za delo »Babi nima več telefona«.

Mestna občina Murska Sobota na podlagi 8. člena Odloka o nagradah ob kulturnem prazniku (Uradni list RS, št. 1/96, 137/06 in 105/12) objavlja

RAZPIS za podelitev nagrad ob slovenskem kulturnem prazniku

Mestna občina Murska Sobota podeljuje nagrade ob kulturnem prazniku. Nagrade se podeljujejo za dosežke na filmskem, glasbenem, gledališkem, knjižničnem, likovnem, literarnem, muzejskem, plesnem, prevajalskem in publicističnem področju, na področju varstva naravne in kulturne dediščine ter drugih kulturnih področjih.

Skladno z odlokom se razpisuje zbiranje predlogov za podelitev naslednjih nagrad:

- denarna nagrada Mestne občine Murska Sobota za vrhunske dosežke ali za življenjsko delo na področju kulture,
- plaketa Mestne občine Murska Sobota za pomembne dosežke na področju kulture,
- priznanje Mestne občine Murska Sobota za uspešno delo na področju kulture in
- priznanje Mestne občine Murska Sobota za uspešno delo mladih ustvarjalcev na področju kulture.

DENARNO NAGRADO

prejme posameznik ali skupina ustvarjalcev za vrhunske dosežke ali življenjsko delo, s katerim je bila občinska kultura uveljavljena v širšem slovenskem ali mednarodnem prostoru.

PLAKETO (likovno delo)

prejme posameznik ali skupina za pomembne dosežke v kulturi, ki so bili javnosti predstavljeni v zadnjih dveh letih pred podelitvijo in pomenijo obogatitev občinske kulture.

PRIZNANJE

prejme posameznik ali skupina za uspešno delo in prispevek k razvoju kulturnih dejavnosti v občini.

Nagrade bodo podeljene na osrednji občinski slovesnosti ob slovenskem kulturnem prazniku februarja 2020.

Za izvedbo razpisa sta komisija za nagrade in priznanja ter komisija za kulturo sprejeli naslednja sklepa:

1. obravnavani bodo predlogi **z navedbo in podpisom predlagatelja** (anonimni predlogi ne bodo obravnavani);
2. predlogi za podelitev denarne nagrade za vrhunske dosežke ali življenjsko delo morajo biti **utemeljeni s priloženimi dokazili** (časopisni članki, reference, potrdila o sodelovanju ali podobno).

Kandidate za nagrade lahko predlagajo posamezniki ali pravne osebe. Predloge z utemeljitvijo pošljite v roku do ponedeljka, **4. NOVEMBRA 2019**, s priporočeno pošiljko na naslov: Mestna občina Murska Sobota, Kardoševa ulica 2, 9000 Murska Sobota oziroma jih vložite v vložišču mestne uprave.

Tolkala kot začimba

Aleksandra Grah
Foto: arhiv skupine

Člani tolkalne skupine Murska Percussion Ensemble, ki v pomurski regiji deluje že od leta 2007, poustvarjajo glasbo za klasična tolkala.

Člani zasedbe Murska Percussion Ensemble so tolkalci iz pomurske regije, in sicer prihajajo iz vrst dijakov, študentov in profesorjev tolkal. To so Tomi Došen, Vesna Vavtar, Primož Škafar, Grega Pojbič, Jan Hari Dimitrič, Črtomir Antolin, Lazar Čolović in Denis Dimitrič, ki je poskrbel za razvoj tolkal v lokalnem okolju. Pravi namreč, da ljudje menijo, da so tolkala zgolj bobni. »Poleg bob-

Skupina želi izboljšati prepoznavnost tolkal v širšem okolju.

nov poznamo celo paleto od melodičnih, kot so zvončki, ksilofon, vibrafon, marimba, zvonovi in krotali, do membranofonih, kot so timpani, mali boben, tom-tomi, bongo-

si, konge, timbali in drugi. Tisti bolje podučeni vedo, da so tolkala tudi v godbah, orkestrih. To, kar mi izvajamo, je še stopnja ali dve nad tem. Izdajamo tudi skladbe, v katerih so

določena tolkala solo v spremstvu drugih tolkal,« še pojasni Dimitrič in doda, da je bil njegov moto »tolkala kot začimba pri vsem«, tj. pri solističnih točkah, s klavirjem, v komornih zasedbah, v šolskem pihalnem orkestru, v godbah in kombinacijah z vsemi drugimi glasbili.

Sodelujejo doma in v tujini

Dimitrič je svoje znanje nadgrajeval v SNG Maribor, kjer je igral deset let, in ga prenašal na mlajše generacije. Tolkalci zdaj aktivno sodelujejo z različnimi glasbeniki in društvi, kot so Wheaton College, Brass Band Slovenije, Prekmurska godba Bakovci in klarinetist Jože Kotar. Redno se udeležujejo revij tolkalnih skupin Slovenije. Njihova glasbena dejav-

nost jih je popeljala tudi prek meja. Samostojne koncerte so izvedli v Srbiji, na Hrvaškem in v Belgiji. Njihov zadnji odmeven samostojni koncert je bil v juliju, in sicer v Srbiji na Drum festu v Leskovcu, kjer so po odzivih občinstva navdušili. V letošnjem letu so začeli intenzivno sodelovati s profesorjem tolkal Borisom Bunjem, ki poučuje na Akademiji za glasbo v Nišu. Tako so se trije člani zasedbe v maju udeležili srečanja študentov tolkal iz Skopja (Severna Makedonija), Niša (Srbija), Sarajeva (BiH) in Foggie (Italija). Takrat se je tudi porodila ideja o ustanovitvi mednarodne nevladne organizacije Colours of Rhythm, ki bo združevala tolkalce v mednarodnem tolkalnem orkestru, v katerem bodo člani skupine Murska Percussion Ensemble aktivno sodelovali.

Festival za novo motivacijo

Aleš Cipot

V Mikku so pripravili festival Mikk23, ki je v štirih dneh ponudil raznovrstne in zanimive vsebine.

Festival je odprl je didžej Bakto iz ljubljanske ekipe Tetkine radosti. V petkovem večeru smo tako lahko na grajskem dvorišču prisluhnili izbrani glasbi iz nostalgičnih šestdesetih, sedemdesetih in osemdesetih let nekdanje Jugoslavije. V soboto je pred teraso kavarne izdelke na ogled postavilo nekaj ponudnikov na Mikkovem Art marketu. Popoldne je obiskovalce z otroško predstavo

Festival je ponudil raznoliko glasbo, organizatorji pa so zadovoljni z izvedbo in obiskom.

»ZooPotniki« zabavalo Lutkovno gledališče Pupilla. Lutkarji so se predstavili z lutkovno pred-

tavo brez besed, v ospredju pa je bila animacija vsakdanjih predmetov iz prtljage. Predstava je

bila namenjena gledalcem vseh starosti in je bila zelo gledljiva ter polna humorja in domišljije.

Dobri odzivi

V sobotnem večeru sta se na odru v klubskem prostoru predstavila skupina High5 iz Zagreba in Vojko Vručina iz Splita. Koncert so organizatorji razprodali. High5 spadajo med najboljše izvajalce rapa na Hrvaškem in v celotni regiji. Vojko je osvojil šest nominacij za hrvaško glasbeno nagrado porin, in sicer za najboljši album, najboljši album klubske glasbe, za moško vokalno izvedbo in za likovno oblikovanje, hit »Ne može« pa za

pesem leta in videospot leta. V nedeljo je na klubi terasi glasbo vrtel didžej Martin13. Martin Razpotnik iz Ljubljane se z vrtenjem plošč ukvarja že skoraj pol svojega življenja. V tem času je gostoval na različnih glasbenih festivalih doma in v tujini. V ponedeljek je bil čas za Metal klavnico LIII, v sklopu katere so nastopile skupine Putrid Pile (ZDA), Anime Torment (Češka) in Vulvathrone (Slovenija). »Festival je bil dobro obiskan. Z izvedbo vsebin smo zadovoljni, kar je dobra motivacija za delo v prihodnje,« je festival ocenil vodja kulturnega programa Vladimir Petković.

Telo vam bo hvaležno

Natalija Kreft

Nacionalni inštitut za javno zdravje je v sodelovanju z različnimi partnerji letos prvič pripravil večjo kolesarsko akcijo v okviru mednarodne akcije Prekolesarimo svet.

V jutranjih urah so se kolesarji z različnih koncev Pomurja pod budnim očesom kolesarskih klubov podali na pot proti Murski Soboti. Najprej se je več

Ob pomoči kolesarskih klubov Pomurja in posameznikov so k tej mednarodni akciji prispevali 3031 prevoženih kilometrov. To je več kot meri dvakratni obseg Slovenije.

kot osemdeset kolesarjev ustavilo v mestnem središču v drevoredu Martina Luthra, kjer jih je pozdravil župan Aleksander Jevšek, ki ga pogosto lahko srečamo na kolesu. Kot je povedal, je letos veliko kolesaril, 15. avgusta pa celo sto kilometrov v čast stoti obletnici priključitve Prekmurja Sloveniji. Zatem so kolesarji pod vodstvom vodje policijskega okoliša Tomaža Trajbariča prevozili dva kroga po Murski Soboti, nato pa se odpravili proti Soboškemu jezeru in Expanu, kjer so imeli na voljo različne aktivnosti, vadbe, meritve in pred-

stavitve. Namen dogodka je bil ozaveščanje o duševnem zdravju s ciljem preprečevanja samomorov v Pomurju, hkrati pa prebivalce regije spodbuditi k večji telesni dejavnosti, gibanju in druženju, ki pozitivno vpliva na duševno in splošno zdravje. Pobudnik akcije Prekolesarimo svet je Mednarodna zveza za preprečevanje samomora, ki skuša tudi letos uresničiti izziv, da bi udeleženci z vsega sveta z združenimi močmi prekolesarili 40.075 kilometrov, kolikor znaša obseg Zemlje.

Krojijo državni vrh

Aleš Cipot

Dekleta murskosoboške sekcije športne gimnastike so najboljše v Sloveniji na veliki prožni ponjavi.

Med prejemniki priznanj za najboljšo športno ekipo med posamičnimi športi v Mestni občini Murska Sobota za leto 2018 je Društvo za športno rekreacijo Murska Sobota, sekcija gimnastika. Ali če zapišemo natančneje: športna gimnastika – akrobatika. Posebnih dosežkov, zaradi katerih je društvo prejelo priznanje, je več. Največ so jih osvojili na veliki prožni ponjavi. Imajo veliko državnih prvakov – tako posamezno kot ekipno, in vsako leto več državnih prvakinj. Poleg domačih tekem se člani društva pogosto udeležujejo tudi mednarodnih, zlasti v Avstriji, Nemčiji in na Češkem. Lani so tekmovali celo na Portugalskem.

Odhajajo študirat

V klubu pogrešajo več trener-

V državnem merilu so pri ženskah zlasti v kategoriji na veliki prožni ponjavi v samem vrhu, saj prekašajo vse druge klube.

skega kadra, da bi lahko v zadostni meri trenirali vse discipline. Trener v klubu je stalno samo en – sogovornik Danijel Štraus. Občasno mu pomaga

Milica Menart, ki je prav tako trenerka gimnastike. Ob tem mu še pomagajo nekatere članice društva – zlasti Nika, Bojana in Asja. V starostni kategoriji

ji mladink jim tekmovalke hitro uhajajo na študij v Ljubljano in Maribor, takrat tudi prenehajo z aktivnim treniranjem in tekmovanjem za matično društvo.

So pa zato zadovoljni tako s številčnostjo kot kakovostjo tekmovalk v starostnih kategorijah starejših in mlajših deklic ter tudi cicibank, pri katerih zlasti izstopa Nuša Hari, ki je bila že dvakrat državna prvakinja.

Moških tekmovalcev v klubu ni

V reprezentanci je kar nekaj njihovih tekmovalk, selektor reprezentance pa je ravno Danijel Štraus. Moških tekmovalcev žal nimajo, so pa imeli v preteklosti ravno pri moških državnega prvaka. Sekcija športne gimnastike – akrobatike v okviru društva trenutno šteje okrog osemdeset članov. Financirajo se v glavnem z vadbino in sredstvi mestne občine, namenjenimi športu. Letos so dobili nov rekvizit – dvojni mali trampolin. Trenirajo v Partizanu, kjer so termini za treninge zaradi velikega števila športnih klubov v mestu zelo zasedeni.

Premaguje nasprotnike, ki imajo prednost

Aleš Cipot

Marino Kegl je prejel priznanje za športne dosežke na področju športa invalidov za leto 2018 v Mestni občini Murska Sobota.

Največji uspehi med številnimi drugimi so četrto mesto na olimpijskih igrah leta 2017 v turškem Samsunu in dva naslova evropskega mladinskega prvaka. Marino Kegl je na priznanje ponosen, ob njem ga obdaja občutek spoštovanja, počuti se sprejete in veseli ga, da je obravnavan enakovredno. Je sicer popolnoma gluhi, slišči igralci tenisa pa so v primerjavi z njim v veliki prednosti pri eksplozivnosti, orientaciji, ravnotežju in občutku za prostor. Bistveno daljši je tudi njegov reakcijski čas. Trenutno se odzove 86 stotink počasneje kot normalno slišči. Da mu je enakovreden, mora v igro vložiti trideset odstotkov več energije. Če ga želi premagati, se ta odstotek še bistveno poveča. Vendar pa je

posledično dobro razvil nekatere druge lastnosti, zlasti anticipacijo, skoraj natančno predvidevanje. Vizualno obvladuje igrišče, ima dobro izostrene oči. Marino ogromno vadi na področju koncentracije, opazovanja in spremljanja.

Vsak dan v pogonu po deset ur

Trenutno je uvrščen na peto mesto svetovne lestvice gluhih teniških igralcev, v Sloveniji pa dejansko nima konkurence. Je preprosto najboljši. Zato so v Sloveniji tudi ukinili omenjeno kategorijo. V kategoriji sliščih oziroma običajnih igralcev se Marino uvršča med najboljših dvajset, trenutno je sicer na 21. mestu, upa pa, da bo v tem mesecu napredoval za dve ali tri mesta. Že vrsto let je član Železničarskega teniškega kluba Maribor, najboljšega v Sloveniji. Vsako dopoldne trenira v Mariboru, popoldne pa na teniških igriščih v Murski Soboti. Dnevno je v pogonu približno deset ur, ob vikendih so na sporedu tekme. Marino je tenis začel igrati z osmimi leti, leta 2004. Na začetku je ta šport bil

Marino Kegl med gluhih teniških igralci v Sloveniji nima konkurence – je preprosto najboljši.

zlasti sprostitelj. Začel je kot član nekdanjega teniškega kluba v Radencih, danes pa igra tudi v drugi ligi za Teniški klub Murska Sobota. Oče Darko je njegov osebni trener od leta 2011. Da lahko

opravlja vlogo trenerja, se je moral vseh specifik gluhega športnika naučiti. Darko je na nek način pionir na področju dela z gluhih igralcem tenisa. Še danes nima na tem področju pravega sogovo-

rnika, pravih izkušenih strokovnjakov s tega področja namreč ne najde. Pred Marinom je lahko še vsaj deset let aktivnega igranja tenisa, po zaključku igranja se še najbolj vidi v vlogi trenerja.

Nogometne šole postajajo »in«

Aleš Cipot

V naši občini so na velikih nogometnih zelenicah poleg članske ekipe Mure aktivne še članske ekipe Rakičana, Bakovcev in Murinih veteranov. Po dolgih letih je letos ekipa Pušče v mirovanju.

Rakičan s slabim uvodom v sezono

Rakičan igra v pomurski nogometni ligi, v četrti ligi po jakosti v Sloveniji. Pred začetkom sezone sta klub zapustila Simon Kopinja in Tim Prelec, Dominik Brunec je prenehal z igranjem nogometa, klub so okrepili Nejc Benko (Mura), Uroš Kos (Kema Pucneci), Tomaž Čarni (Mura veterani) in Jure Lukač (Bakovci). Jedro ekipe je ostalo enako kot v prejšnji sezoni. Čeprav so prvenstvo zaradi poškodb začeli oslabljeni, se ekipa počasi postavlja na noge, zato v oktobru in novembru pričakujejo boljše rezultate. Cilj, ki so si ga zadali pred prvenstvom, je bil uvrstitev med najboljše tri. V klubu trenirata še mlajši selekciji U7 in U11, vendar je iz leta v leto težje zapolniti posamezne selekcije, saj je otrok čedalje manj. Ker je Rakičan najbližje Murski Soboti, poskušajo prepričati otroke, zlasti pa njihove starše, da tudi v Rakičanu dobro trenirajo in se veliko posvečajo mlajšim selekcijam, zato so veseli vsakega nadobudnega in nogometne igre željnega otroka. Poleg kakovostne igralne površine in slačilnic so nekoliko manj zadovoljni s preostalo infrastrukturo, zlasti s tribunami, zadovoljni bi bili tudi z mon-

NK Rakičan

tažnimi, ob tem pa še z reflektorji. V letošnji sezoni so uspeli urediti umetno namakanje glavnega igrišča, kar je za klub velika pridobitev. Ker naslednje leto praznujejo 70. obletnico, si želijo, da bi jo obeležili z novo pridobitvijo – s tribuno s tristo sedeži.

Bakovci z zelo ambicioznimi cilji

Bakovci igrajo v medobčinski nogometni ligi Murska Sobota, ki je peta liga po jakosti. V prestopnem roku sta klub zapustila standardna člana prve enajsterice Jure Lukač in Kevin Car. Z igranjem nogometa je prenehal Marko Lapoš, ki je bil v zadnjih sezonah prvi strelec lige. Kljub temu da je ekipa izgubila zelo kakovostne igralce, so vrzel uspeli več kot uspešno zapolniti z novimi, ki so v ekipo prinesli dodano vrednost – to so domačina Mitja Kreft in Stanko Zavec, ki sta zdaj nosilca igre, ter izkušena Štefan Kutoš in Gregec Roškar. Pred koncem prestopnega roka so registrirali še Martina Mariča, ki je bil kar nekaj časa poškodovan, pred tem pa reprezentančni kandidat, in Milka Kovača. Zadnja okrepitev je Kenan Grahić, ki je nekaj let

igral v drugi bosanski ligi in se že po prvih tekmah zelo dobro vživel v ekipo. V letošnji sezoni so v mlajših selekcijah uspeli zapolniti vse starostne kategorije, tako da ima klub prvič vse selekcije od U7 do U15. Mladinsko ekipo, ki jo poleg članske vodi Marjan Rajbar, želijo v zimskem prestopnem roku še okrepiti. Cilj članske ekipe je odpraviti nihanja v igri, osvojiti prvo mesto ter se prebiti v višji rang tekmovanja. V klubu so zelo ambiciozni, saj cilji sežejo bistveno višje kot zgolj do tekmovanja v pomurski nogometni ligi. Prav tako kot večina okoliških klubov imajo težave pri pridobivanju finančnih sredstev. Glavni vir prihodkov je trženje igrišča za pripravljene tekme tujih klubov ter za reprezentančne in druge selekcije.

Veterani Mure v ospredje ne postavljajo tekmovalnih uspehov

Veteransko moštvo Mure igra kot Bakovci v medobčinski nogometni ligi Murska Sobota. Pred začetkom sezone je klub zapustil Tomaž Čarni, prihodov igralcev ni bilo. V moštvo je nekaj poškodovanih igralcev (Benko, Kokol, Pejnovič), Kovačec se po daljši

NK Veterani Mure

NK Bakovci

odsotnosti počasi vrača v moštvo. Namena ob ustanovitvi ekipe veteranov sta bila športna rekreacija in druženje, tako da tekmovalnih dosežkov ne postavljajo v ospredje, vsekakor pa po kakovosti sodijo v zgornjo polovico lestvice. Veterani poudarjajo, da se želijo ukvarjati s športom in uživati v njem, saj jim je v življenju dal ogromno in jih tudi karakterno izoblikoval.

Ekipa Pušče letos v mirovanju

Vodstvo kluba se je pred začetkom sezone odločilo, da člans-

ko moštvo ne bo tekmovalo. Razlog je zlasti pomanjkanje kadra. V klubu so namreč ostali brez osmih igralcev, ki jih preprosto niso mogli nadomestiti. S težavo so sestavili tudi ekipe v mlajših kategorijah, saj je otrok, ki bi želeli trenirati nogomet, premalo. V klubu so prepričani, da gre za kratkotrajen premor, saj so z nekaterimi igralci že dogovorjeni za naslednjo sezono. V klubu imajo še težave z zalivanjem in košnjo travnate površine. Čim prej bo treba najti rešitev za infrastrukturne pogoje, ki so klub krasili v zadnjih sezonah.

Mura tik pod vrhom

Aleš Cipot

Nogometaši Mure so zadnjo prvenstveno tekmo pred reprezentančnim premorom odigrali proti Mariboru v Ljudskem vrtu.

Tekma se je končala z neodločenim rezultatom 0:0, gostovanje pa so spet močno zaznamovali navijači Mure, ki se jih je več kot 1500 zbralo na severni tribuni mariborskega stadiona. Z odlično podporo moštvo so še enkrat celotno Slovenijo opozorili, da se v Murski Soboti nogomet igra za gledalce. Mura po trinajstih krogih Prve lige Telekom Slo-

venije zaseda četrto mesto, a z le tremi točkami zaostanka za prvo Olimpijo in točko zaostanka za Mariborom in Aluminijem. Zaradi kvalifikacijskih tekem reprezentance Slovenije proti Severni Makedoniji in Avstriji bodo privoligali tekme naslednjega kroga odigrali šele 19. in 20. oktobra. Muro do konca oktobra čakata tekmi proti Triglavu na Fazaneriji in gostujoča tekma proti Rudarju v Velenju. Novembra sta na sporedu najprej dve zaporedni domači tekmi proti Taboru Sežani in Celju. Murino moštvo je še vedno oslajeno, saj trenutno zaradi poškodb ne trenira Alen Kozar, za nastop na

Nogometaše Mure je tudi tokrat v Ljudskem vrtu spremljalo ogromno število navijačev.

tekma pa še vedno ne konkurira Kevin Žižek, je pa Žiga Kous že pripravljen. Predvidoma bo zadnja letošnja tekma proti Maribo-

ru, ki bi naj bila sredi decembra, predstavljena na pomlad. Mura se je v pokalnem tekmovanju uvrstila v četrtfinale, v katerem se bo

pomerila z Domžalami. Prva tekma bo v četrtek, 24. oktobra, v Domžalah, povratna na Fazaneriji pa v sredo, 30. oktobra.

»Nogomet mi je zlezel pod kožo«

Karlo Vratarič

Stvari se včasih obrnejo v drugo smer in tako je bilo tudi pri danes dvajsetletni Kaji Casar iz Rakičana. Predstavljamo zgodbo, kako je nogometno žogo zamenjala za sodniško zastavico.

Nič ni nenavadnega, če nogomet pomeni vse nekemu fantu, vse več pa je tudi deklet, ki jim je prav tako všeč ta šport z žogo. Med njimi je tudi Kaja Casar iz Rakičana, vendar pa nogomet klub vsemu ni bil njen prvi šport, ampak je najprej trenirala karate. »Ker sem z očetom pogosto hodila na nogometne tekme, sem pri trinajstih začela pri ŽNK Pomur-

je. Trenirala sem pet let in nogomet mi je zlezel pod kožo,« prizna Kaja. Pri tem ji je bilo všeč, da so s soigralkami potovale v različne kraje in postale prave prijateljice. Tudi s sošolci najprej v osnovni šoli in nato v gimnaziji se je rada podila za nogometno žogo.

Z igrišča na njegov rob

Danes nogometa ne igra več, saj ji je to preprečila poškodba. »V času igralske kariere sem bila trikrat na operaciji kolena. Ob prvi operaciji sem se spodbujala, da se to lahko zgodi vsakomur, po drugi sem že nekoliko oklevala, po tretji operaciji, takrat sem bila v tretjem letniku gimnazije, pa sem prenehala igrati nogomet.« Po maminem predlogu se je preizkusila kot sodnica in zdaj že tri leta opravlja sodniško delo. Kot pojasni, se pot sodnika vedno

začne v vlogi pomočnika glavnega sodnika. Prve tekme sodnic začetnic so turnirji za najmlajše in tekme mladincev, pozneje pa že tekme članov v medobčinski ligi. Trenutno je uvrščena na državni seznam A1 in lahko sodi na tekmah pomurske lige, kjer je, kot pravi, vedno zanimivo. Sicer med najpomembnejše tekme šteje prijateljske tekme letos poleti, ko je delila pravico recimo Muri, Dinamu iz Zagreba in tudi Dinamu iz Moskve.

Komentarji je več ne ganejo

In kako se spominja prve tekme? »To je bilo pri šestnajstih letih, igralci so pa bili stari dvajset ali 22 let, pa še moški, ki te gledajo postrani. Po prvi pripombi z roba igrišča, če sem nora, sem okamnela. Toda z leti in izkuš-

Kaja poleg treh do štirih tekem tedensko vsaj petkrat obišče fitness in teče v naravi, od oktobra pa še študira, in sicer obiskuje prvi letnik kineziologije. / Foto: osebni arhiv Kaje Casar

jami dobiš trdo kožo in niti ne slišiš več, kaj kričijo,« pravi Kaja. Trenutno imamo ob njej v murskosoboški občini še dve sodnici, njena želja pa je čim več trenirati,

preteči moške norme in napredovati, saj želi postati mednarodna sodnica in soditi na tekmah ženske lige prvakov.

Odlični dosežki na regijskih tekmovanjih

Geza Grabar

Mladinke in mladinci PGD Murska Sobota prihodnje leto na državno tekmovanje v Celje, bakovske članice prekratke za vsega dve stotinki.

Mladinke PGD Murska Sobota Iva Oček, Ajda Oček, Lana Svetanič, Kim Svetanič, Eva Berke, Evelin Klar, Gaia Matis, Nateja Stanek-Lucu in Taja Babošek pod mentorstvom Timoteja Reiserja s prvim mestom in mladinci Lan Oček, Nejc Režonja, Domen Kerčmar, Gašper Banfi, David Šabjan, Filip Prša, Blaž Prša, Štefan Lednik in Luka Horvat z mentorjem Tadejem Zelkom s četrtem mestom so se na regijskem tekmovanju na Cankovi uvrstili na državno, ki bo prihodnje leto v Celju. Mladinci so ta uspeh dosegli že drugič zapored. Tadej Zelko, najzaslužnejši za preporod društva v tekmovalnem smislu vseh generacij, pravi, da so bila glede na letošnje prvo mesto mladincev v prvič izvedenem poletnem pomurskem ligaškem tekmovanju mladih pričakovanja tudi na regijskem tekmovanju upravičeno visoka. »Da sta se kar dve desetini uvrstili na državno tekmovanje, nam v društvu veliko pomeni. To je tudi potrditev, da v društvu z mladimi delamo dobro in kakovostno,« je povedal Zelko. Zasluge za uspeh, da so bile na letošnjem regijskem tekmovanju odlične četrtje tudi pionirke, ima Uroš

Lednik. Na Cankovi so tekmovalale tudi ekipe iz drugih gasilskih društev v mestni občini. Pionirji Rakičana so bili enajsti, pionirji Bakovcev šestnajsti, pionirji Černelavcev pa sedemindvajseti. Med mladinci je bil Rakičan šestnajsti, dvajseti so bili Markišavci.

Članice prekratke zgolj za 0,02 točke ali dve stotinki

Na izbirnem regijskem tekmovanju za članske in veteranske kategorije, ki je bilo v Lipi, se je najvišje uvrstila enota članic PGD Bakovci. V konkurenci članic A so dosegle visoko peto mesto. V vaji z motorno brizgalno, štafetnem teku in vaji razvrščanja so bile za vsega 0,02 točke oziroma dve stotinki (!) prekratke za četrto mesto, ki je še vodilo na državno tekmovanje. Kot pravi njihov mentor, sicer poveljnik društva Jernej Šeruga, ima ekipa, ki je zmagala na občinskem tekmovanju, uspehe pa niza tudi na številnih odprtih pokalnih tekmovanjih, še veliko rezerve, saj skupaj tekmujejo šele četrto leto. Članice uspešne ekipe, na katero so v društvu zelo ponosni, so Maja Gajzer, Mojca Gajži Varga, Katja Balažič, Tjaša Buzeti, Klementina Kojek, Tamara Majerič, Leja Koštric, Ana Kojek, Urška Buzeti Hozjan, Valerija Balažič in Tanja Nemec. Preostale uvrstitve naših društev s tekmovanja v Lipi: člani A – 13. Černelavci, 22. Murska Sobota; člani B – 12. Rakičan, članice – 15. Krog; starejši gasilci – 6. Bakovci, 7. Krog.

Bakovske gasilke z mentorjem Jernejem Šerugo in predsednikom Dominikom Smodišem.

Mladinke PGD Murska Sobota, regijske prvakinja, z mentorjem Tadejem Zelkom in poveljnikom Bojanom Horvatom.

	SMER	MESTO V PALESTINI NA DESNEM BREGU JORDANA	KIRURŠKA IGLA	DUŠEVNO ZDRAV, URAVNO- VEŠEN ČLOVEK	KOŠAR- KARSKI KLUB IZ SOLUNA	VOLNEN TRAK OKROG VRATU	BOLHA (ŠALJIVO) ALFRED NOBEL								
NOSILO									GR. BOG VETRA, EOL						
									ZMIKAVT						
RAZBRAZ- DANOST										LEVI PRITOK SAALE					
										NAVJE					
SVETLO- ZELEN SINTETIČNI KORUND							FRANC. PISATELJ (BORIS) APOLONOV VZDEVEK					LOS ANGELES DOMAČIN IZ GEDE- ROVCEV			
VALJEVO			MURSKA SOBOTA POSŁANKA IZ VRST SDS (EVA)			OBRAMBNO MINISTR- STVO ZDA BILJARDNA PALICA									
KOLESAR VIVIANI					ŠPORTNI ČOLN PROSTOR ZA ZORI- TEV ŽIVIL					NAUK, ZNANOST					
NEMŠKI OPTIK (CARL)										PRVOTNI PREBI- VALCI NOVE ZELANDIJE	ELEMENT DIHANJA RIMSKI BOG SMRTI				
	IZPRAZ- NITEV OROŽJA S STRELOM	GREDA, OGREVANA Z GNOJEM OKROGLA ČEPIČICA							AMERIŠKI SMUKAČ (TOMMY) MAJHEN ZNESEK			ROMUNSKI PISATELJ (MIRCEA)	TEKOČINA, KI DIŠI PO LIMONI		
HRVAŠKI ARHITEKT (DRAGO)						PREBIVA- LEC NAVARRE GENOVA									
ZORAN ARNEŽ			PEČAT REŽISER GROZLJIVK DE PALMA				NERA- ZLOČNO NAPISANA ČRKA, ČAČKA	SKUPINA PERA LOVŠINA MALIGNA BULA							
ZAHOĐNI SOSED ROMUNOV				POPRAV- LJALEC BESEDILA ALBIN ČIZMAN							VIJAK PRI SADNI STISKAL- NICI				
KRAŠKA ČRNINA						PULITI, RUVATI					PRIVLAČ- NOST, ŠARM LANTAN				
SANI ZA SPRAVILO SENA						STAR CITROEN OLIVIER PANIS				RUSKI AVTO HILDA TOVŠAK					
LIKOVNA UMETNICA VOGELNIK				FRANC. MODNA KREATOR- KA											
STARA KULTURNA RASTLINA				STROJ, NAPRAVA							AMARIL - zeleni korund PAIAN - Apolonov vzdevek, Pajan ELIADE - romunski pisatelj (Mircea)				

Geslo križanke, svoje ime in priimek ter naslov nam pošljite srede, 30. oktobra 2019, na naslov: Mestna občina Murska Sobota, Kardoševa 2, 9000 Murska Sobota, s pripisom: Za križanko

Nagrajenka križanke iz prejšnje številke (št. 190):
Marija Pivar, Lendavska ulica 51, 9000 Murska Sobota.
 Žrebanje je bilo opravljeno v studiu TV IDEA.

NAGRADA: 1x darilni bon v vrednosti 30,00 EUR za razpisni izlet ali potovanje, ki je v organizaciji Turistične agencije Klas.

**Rešitev križanke
iz prejšnje številke
vodoravno:**

Vrtna ulica v Murski Soboti leta 1973

Poskrbimo za varnost pešcev

Policijska uprava
Murska Sobota

Smo v jesenskem času, ko krajši dnevi in spremenjene vremenske razmere vplivajo na varnost pešcev, ki v cestnem prometu spadajo med najbolj ogrožene udeležence. Pogosto so žrtve nesreč zaradi neustreznega ravnanja voznikov motornih vozil (neupoštevanje pravil o prednosti pešcev, vožnja z neprilagojeno hitrostjo, vožnja pod vplivom alkohola, vožnja preblizu desnemu robu vozišča, neočiščena stekla na vozilu ipd.). Zanemariti ne smemo niti nesreč, ki se zgodijo zaradi napak ali neustreznega ravnanja pešcev.

Ker se zavedamo, da lahko za svojo varnost največ storijo udeleženci cestnega prometa sami, policisti svetujemo:

Vozniki:

- hitrost prilagodite razmeram in dosledno upoštevajte omejitve hitrosti,
- upoštevajte, da so na cestah tudi pešci, odstopite jim prednost,
- na območjih, kjer se običajno zadržujejo pešci, vozite še posebno previdno (v okolici šol, v naseljih),
- zunaj naselij vozite po sredini voznega pasu, da zmanjšate možnost trka s pešcem, ki hodi ob vozišču.

Pešci:

- poskrbite, da boste v prometu vidni: nosite svetla oblačila in predmete, ki izboljšajo vidnost pešca (odsevne trakove, kresničke),
- upoštevajte prometne predpise: prečkajte cesto na označenih prehodih za pešce, hodite po pločnikih (če obstajajo) oziroma ob levem robu ceste,
- predvidevajte ravnanja drugih udeležencev v prometu.

Da bi se v jesenskem času izboljšala varnost pešcev v cestnem prometu, smo policisti na območju Policijske uprave Murska Sobota med 1. in 13. oktobrom 2019 izvajali poostrene aktivnosti za zagotavljanje varnosti pešcev. S preventivnimi in represivnimi aktivnostmi glede problematike pešcev bomo nadaljevali tudi v naslednjih mesecih.

Naslednja številka Soboških novin izide v petek, 15. novembra 2019.

Glasilo Soboške novine izdaja mestni svet Mestne občine Murska Sobota. Ustanovitelj je Mestna občina Murska Sobota, Kardoševa 2, 9000 Murska Sobota.

Izdajateljski odbor: Romeo Varga (predsednik), dr. Aleksander Jevšek, Robert Žižek, Nives Cajnko, Andrej Mešič, Slavica Meglič in Vlasta Veren.

Naslovnica: simulacija Slovenske ulice v Murski Soboti po prenovi

Odgovorni urednik: Tadej Buzeti

Jezikovni pregled: Rajko Marinič

Grafična priprava: Grafex, d. o. o.

Tisk: Grafex, d. o. o.

Naklada: 7300 izvodov

Mesečnik Soboške novine prejemajo gospodinjstva v Mestni občini Murska Sobota brezplačno.

Elektronska pošta uredništva:

urednistvo.novin@murska-sobota.si

Telefon: 02 525 16 19

ISSN št.: C501-4166

Uredništvo medija ne odgovarja za kvaliteto in slovnično pravilnost izdelanih oglasov, poslanih s strani organizatorjev dogodkov.

MURSKA SOBOTA NEKOČ

PRIREDITVE IN DOGODKI		
ob ponedeljkih (v oktobru ob 20.00, v novembru ob 19.00)	transmisijska meditacija (Matejka Ošlaj)	Hiša Sadeži družbe Murska Sobota
torek, 15. 10. 2019, ob 8.00	TREZINO SENJE, Komunala MS in ZKTŠ MS	mestno središče v Murski Soboti
torek, 15. 10. 2019, ob 19.00	Prekmurje – 100 let Prekmurje v gibljivih slikah , cikel filmov: »VESELO GOSTIVANJE«, ZKTŠ MS	Gledališče Park v Murski Soboti
ob sredah (ob 17.00 osnovna skupina, ob 18.00 nadaljevalna skupina)	jezikovni tečaj angleški jezik (Katja Horvat)	Hiša Sadeži družbe Murska Sobota
sreda, 16. 10. 2019, ob 20.00	Mikk kino: » Doktrina šoka «	Mikk Murska Sobota
četrtek, 17. 10. 2019, ob 18.00	slovesnost SPOMINSKI DAN Mestne občine Murska Sobota	Gledališče Park v Murski Soboti
četrtek, 17. 10. 2019, ob 19.00	Mikk teater Marko Bulc: »Prva altruistična predstava«	Mikk Murska Sobota
petek, 18. in 25. 10. 2019, ob 18.00	Klub KOLEGICE: inovativno iskanje zaposlitve za mlade ženske , Zavod Nefiks (prijave)	Hiša Sadeži družbe Murska Sobota
sobota, 19. 10. 2019, ob 11.00	nastop učencev Mikkove kitarske delavnice pod mentorstvom Tadeja Ropoše	BTC City Murska Sobota
sobota, 19. 10. 2019, ob 17.00	zabava z glasbeno gostjo TANJO ŽAGAR	BTC City Murska Sobota
sobota, 19. 10. 2019, ob 17.00	KUL-tura: Klub prekmurskih študentov	Mikk Murska Sobota
sobota, 19. 10. 2019, ob 18.00	SLAVNOSTNA AKADEMIJA ob 100-letnici GIMNAZIJE MURSKA SOBOTA (ponovitev za izven)	Gledališče Park v Murski Soboti
od ponedeljka, 21. 10., do petka, 25. 10. 2019	MIKK(s)TRIP: » Prekmurje v srcu « – 3. Festival stripovske umetnosti	Mikk Murska Sobota
torek, 22. 10. 2019, ob 9.00	Okrogla miza o rejništvu , CSD in RDS	Hiša Sadeži družbe Murska Sobota
torek, 22. 10. 2019, ob 19.00	Prekmurje – 100 let Prekmurje v gibljivih slikah , cikel filmov: » HALGATO «, ZKTŠ MS	Gledališče Park v Murski Soboti
petek, 25. 10. 2019, ob 19.00	slovesnost ob DNEVU REFORMACIJE , evangeličanska cerkev v Sloveniji, Slovensko protestantsko društvo Primož Trubar in Mestna občina Murska Sobota	Gledališče Park v Murski Soboti
sobota, 26. 10. 2019, ob 19.00	PLES – NOČ ČAROVNIC 2019 (Siddharta, Massimo, Noctiferia, Trifrtalenadesejt, Nipke, Skok)	RIS Dvorec Rakičan
nedelja, 27. 10. 2019, ob 13.00	PLES – NOČ ČAROVNIC 2019 (Gibonni z gostom Urbanom, Isaac Palma, Blue Planet, Poskočni muzikanti, Ines Erbus)	RIS Dvorec Rakičan
torek, 29. 10. 2019, ob 19.00	» Hasta pronto amigos « – poslovilni večer Erasmus+	Mikk Murska Sobota
sreda, 30. 10. 2019, ob 15.00	PLES – NOČ ČAROVNIC 2019 (Alle Farben, Pepson, Challe Salle, Pero Lovšin in Španski borci, O.S.D.S., Luka Basi)	RIS Dvorec Rakičan
torek, 5. 11. 2019, ob 18.00	predstavitev knjige Sandi Horvat: »Preprosto enostavno hvaležen« , PIŠK MS	dvorana Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota
ponedeljek, 4. 11. 2019, ob 19.00	Prekmurje – 100 let Prekmurje v gibljivih slikah , cikel filmov » MOKUŠ «, ZKTŠ MS	Gledališče Park v Murski Soboti
sreda, 6. 11. 2019, ob 10.00 in 17.00	javno strokovno vodstvo po razstavi » OSAMLJENOSTI «	Galerija Murska Sobota
petek, 8. 11. 2019, od 10.30 do 19.00	OSREDNJE PREKMURSKO MARTINOVANJE , ZKTŠ MS in MOMS	mestno središče v Murski Soboti
ponedeljek, 11. 11. 2019, ob 18.00	GLUHIFEST, gledališki festival v znakovnem jeziku	Gledališče Park v Murski Soboti
torek, 12. 11. 2019, ob 19.00	Prekmurje – 100 let Prekmurje v gibljivih slikah , cikel filmov: » PETELINJI ZAJTRK «, ZKTŠ MS	Gledališče Park v Murski Soboti
sreda, 13. 11. 2019, ob 18.00	svečana predstavitev spominsko-znanstvenega zbornika » Vanekovo stoletje: Ob 100-letnici rojstva častnega prof. dr. Vaneka Šiftarja «; Ustanova dr. Šiftarjeva fundacija, PIŠK MS in Inštitut za narodnostna vprašanja	avla Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota

GLEDALIŠKE PREDSTAVE		
sreda, 16. 10. 2019, ob 19.00	po motivih »Baala« Bertolta Brechta Andrej Rozman - Roza: »BAAL« , Slovensko mladinsko gledališče	Gledališče Park v Murski Soboti
sreda, 23. 10. 2019, ob 19.00	Borivoj Radaković: »AMATERJI« , Mestno gledališče Ptuj	Gledališče Park v Murski Soboti
četrtek, 24. 10. 2019, ob 19.00	muzikal Dan Goggin: »NUNE V AKCIJI!« , Prospot, Radovljica	Gledališče Park v Murski Soboti
sreda, 13. 11. 2019, ob 18.00	Ivo Svetina: »V IMENU MATERE« , SNG Drama Ljubljana	Gledališče Park v Murski Soboti
petek, 15. 11. 2019, ob 19.00	stand up muzikal Rok Vilčnik in Tanja Ribič: »TAKO TI JE, MALA« , Orangel in SiTi Teater BTC	Gledališče Park v Murski Soboti

DOGODKI ZA OTROKE		
vsako sredo ob 16.30	pravljične ure	igralnica na mladinskem oddelku Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota
vsak petek ob 16.00	nemščina za otroke (Tanja Huber)	Hiša Sadeži družbe Murska Sobota
vsako soboto med 10.00 in 12.00	knjižnica igrač	igralnica na mladinskem oddelku Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota
torek, 15. 10. 2019, ob 9.30 in 10.30	lutkovni abonma » Za devetimi gorami «, Cankarjev dom	Gledališče Park v Murski Soboti
petek, 18. 10. 2019, ob 17.00	otroška predstava » Pesmiце s podstrešja « v sodelovanju z Dejanom Kranjcem	BTC City Murska Sobota
sobota, 19. 10. 2019, ob 9.00	Mali ustvarjalci: Lego robotika	Mikk Murska Sobota
ponedeljek, 21. 10. 2019, ob 10.00; torek, 22. 10. 2019, ob 9.30 in 11.30	gledališko-lutkovni abonma Vinko Möderndorfer: »Kit na plaži« , Lutkovno gledališče Ljubljana	Gledališče Park v Murski Soboti
od ponedeljka, 28. 10., do srede, 30. 10. 2019, 9.00–12.00	otroški tabor med krompirjevimi počitnicami (nujne prijave)	Hiša Sadeži družbe Murska Sobota
torek, 29. 10., in sreda, 30. 10. 2019, 10.00–12.00	Mikkova jutra retro risank	Mikk Murska Sobota
četrtek, 7. 11. 2019, ob 10.30; petek, 8. 11. 2019, ob 9.30 in 10.45	gledališko-lutkovni abonma Guibert in Boutavent: »Ariol: zaljubljen do ušes« , Slovensko mladinsko gledališče	Gledališče Park v Murski Soboti

KONCERTI		
sobota, 19. 10. 2019, ob 21.30	Red Hot Chili Peppers Tribute	lokal Bunker v Murski Soboti
četrtek, 24. 10. 2019, ob 18.00	XXIII. koncert učiteljev Glasbene šole Murska Sobota	dvorana Glasbene šole Murska Sobota
sobota, 26. 10. 2019, ob 21.00	JAZZliebe/ljubezen: džeZZva (Slo)	Mikk Murska Sobota
četrtek, 31. 10. 2019, ob 21.00	Mikkova halloween diskoteka: DJ Šnudi Dudl	Mikk Murska Sobota

sobota, 2. 11. 2019, ob 21.30	U2 Tribute	lokal Bunker v Murski Soboti
torek, 5. 11. 2019, ob 19.00	Pihalni orkester slovenske vojske in Omar Naber: »QUEEN – ... it's a kind of magic«	Gledališče Park v Murski Soboti
sobota, 9. 11. 2019, ob 19.00	» ZALJUBLJENI PRIFARCI « – Prifarski muzikanti z gosti: Anjo Bukovec, Tjašo Cigut, Nuško Drašček, Dado Kladnik, Jasmino Levičar in Ireno Vrčkovnik; ZKTŠ MS	športna dvorana OŠ I v Murski Soboti

RAZSTAVE		
na ogled do 18. 10. 2019	» Risba «, Društvo likovnih umetnikov Prekmurja in Prekije ter PIŠK MS	dvorana Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota
na ogled do 21. 10. 2019	» Makro «, Fotoklub Murska Sobota	avla Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota
ponedeljek, 21. 10. 2019, ob 17.00 (na ogled do 31. 10. 2019)	» Zbiranje sil svetlobe «, SHARE Slovenija in PIŠK MS	dvorana Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota
ponedeljek, 21. 10. 2019 (na ogled do 6. 11. 2019)	izbor nagrajenih fotografij Iva Borka , Ivo Borko in PIŠK MS	avla Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota
na ogled do 30. 10. 2019	Ob 90. obletnici rojstva Daneta Zajca (1929–2005) , PIŠK MS	avla Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota
na ogled do 3. 11. 2019	Prekmurje 100 let otvoritev razstave » Mi vsi živeti ščemo « (Pokrajinski arhiv Maribor) in predavanje arhivske svetovalke Gordane Šovegeš Lipovšek na temo razstave	Pomurski muzej Murska Sobota, stolp
petek, 8. 11. 2019 (na ogled do 22. 11. 2019)	Od boksa in verige do družine , Društvo za zaščito živali in PIŠK MS	avla Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota
petek, 8. 11. 2019, ob 17.00 (na ogled do 30. 11. 2019)	Pomurski upokojenci se predstavljajo , Društvo upokojencev Pomurja in PIŠK MS	dvorana Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota
petek, 8. 11. 2019, ob 18.00	Odrpoto obrobje: Špela Šedivy	Mikk Murska Sobota
sobota, 9. 11., in nedelja, 10. 11. 2019 (v soboto 15.00–18.00, v nedeljo 12.00–18.00)	razstava vezenin madžarskega kulturnega društva BARATI KÖR Murska Sobota	grajski stolp gradu v Murski Soboti
na ogled do 23. 1. 2020	» Osamljenosti. Izrazi tesnobe v 'prekmurski' likovni umetnosti « (izbor iz stalne zbirke Galerije Murska Sobota)	Galerija Murska Sobota

PREDAVANJA		
petek, 18. 10. 2019, ob 19.00	Miloš Židanik: Nasilje in mladi	Mikk Murska Sobota
ponedeljek, 21. 10. 2019, ob 18.00	Stane Perkič: Vstop v novo življenje	Hiša Sadeži družbe Murska Sobota
četrtek, 24. 10. 2019, ob 17.00	dr. Zdenka Zalokar Divjak: Vzgoja za odgovorno vedenje otrok in mladostnikov (brezplačno predavanje)	Modri salon Dvorca Rakičan, Center za družine Murska Sobota
sreda, 30. 10. 2019, ob 17.00	večer Hospica , Hospic MS	dvorana Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota
četrtek, 7. 11. 2019, ob 17.00	potpisno predavanje dr. Tatjana Puc Kous: Filipini – dežela tisočeri obrazov in tisočeri otročkov , U3 MS in PIŠK MS	dvorana Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota
četrtek, 7. 11. 2019, ob 18.00	Prekmurje – 100 let predavanje višjega kustosa Sama San-koviča: Arheologija Prekmurja v 21. stoletju	Pomurski muzej Murska Sobota
sreda, 13. 11. 2019, ob 17.00	Martina Medved: Odporni na stres in izgorelost (brezplačno predavanje)	Modri salon Dvorca Rakičan, Center za družine Murska Sobota

DELAVNICE		
torek, 15. 10. 2019, ob 10.00	Dostopnost za vse – spoštovanje za vse , Združenje izvajalcev zaposlitvene rehabilitacije v Republiki Sloveniji in PIŠK MS	dvorana Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota
petek, 25. 10. 2019, ob 16.00	Učimo se šivati (Marjana Gomboc)	Hiša Sadeži družbe Murska Sobota
petek, 25. 10. 2019, ob 17.30	intuitivno risanje mandal (Dean Horvat)	Hiša Sadeži družbe Murska Sobota
sobota, 26. 10. 2019, 10.00–13.00	družinska delavnica v jesenskih počitnicah	Pomurski muzej Murska Sobota

ŠPORT		
oktobra ob ponedeljkih in novembra ob četrtrkih ob 9.00	nordijska hoja – zdrav duh v zdravem telesu	Hiša Sadeži družbe Murska Sobota
vsako sredo ob 17.00 (do novembra)	rekreativna disk golf liga , Disc golf klub Pomurje	park v Rakičanu
ob petkih (v oktobru ob 20.00, v novembru ob 19.00)	pingpong – igranje namiznega tenisa (Dean, Borut)	Hiša Sadeži družbe Murska Sobota
četrtek, 17. 10. 2019, ob 15.00	54. Spominski tek , Združenje atletskih sodnikov MS in ZKTŠ MS	Trg Martina Luthra v Murski Soboti
sobota, 19. 10. 2019, ob 16.45	roketmet RK Pomurje : RK Slovenj Gradec 2011 (kadeti)	dvorana OŠ III v Murski Soboti
sobota, 19. 10. 2019, ob 19.00	roketmet RK Pomurje : RK Kronos (člani)	dvorana OŠ III v Murski Soboti
sobota, 19. 10. 2019, ob 19.00	odbojka Panvita Pomgrad : Krka	športna dvorana OŠ I v Murski Soboti
sreda, 23. 10. 2019, ob 20.00	odbojka Panvita Pomgrad : Hoče	športna dvorana OŠ I v Murski Soboti
sobota, 26. 10. 2019, ob 12.00 in 14.00	prvenstvena nogometna tekma 11. kroga 1. SKL in 1. SML NŠ Mura : NK VOC Celje	Športno-rekreacijski center Bakovci
od ponedeljka, 28. 10., do srede, 30. 10. 2019, ob 8.00	Hura, prosti čas (aktivne počitnice) , ZKTŠ MS	športna dvorana OŠ III v Murski Soboti
sobota, 2. 11. 2019, ob 19.00	odbojka Panvita Pomgrad : Maribor	športna dvorana OŠ I v Murski Soboti
sobota, 9. 11. 2019, ob 10.00	Občan strelja – dan odprtih vrat strelišča v MOMS, ZKTŠ MS	strelišče Partizan v Murski Soboti
sobota, 9. 11. 2019, ob 10.00	Martinov pohod 2019 , ZKTŠ MS in PD Matica MS	pred Hranilnico prekmurskih dobrot na Slovenski ulici v Murski Soboti

Za objavo dogodkov in koordinacijo terminov dogodkov se obrnite na TIC Murska Sobota, tel: 02/534 11 30, e-pošta: tic.ms@zkts-ms.si

Zavod za kulturo, turizem in šport Murska Sobota je zadolžen tudi za koordinacijo prireditve v Mestni občini Murska Sobota. Organizatorje kulturnih, turističnih in športnih prireditev vabimo, da v naši turistični pisarni (Turistično-informacijski center Murska Sobota) preverijo, kateri dnevi so že zasedeni z dogodki.